

OTWARTE PRZESTRZENIE SPOŁECZNE W GDYNI

RAPORT. WERSJA 2019

Rozpoznanie otwartych przestrzeni społecznych (OPS) w Gdyni zostało zainicjowane w 2015 roku podczas spotkania Komisji Włączające i Zdrowe Miasta Związku Miast Bałtyckich (*Inclusive and Healthy Cities Commission*). W tym samym roku zorganizowano seminarium z udziałem przedstawicieli gdyńskich instytucji i podmiotów zaangażowanych w życie miasta w bardzo różnorodnym wymiarze: instytucji kultury, nauki, organizacji pozarządowych, jednostek organizacyjnych miasta, odpowiedzialnych za urbanistykę i planowanie przestrzeni, pomoc społeczną, innowacje społeczne, biznes, bezpieczeństwo. W trakcie spotkania zastanawiano się nad definicją otwartej przestrzeni społecznej, jej znaczeniem i rolą w mieście oraz podjęto próbę zidentyfikowania czynników wspomagających rozwój lub stanowiących barierę dla OPS. Podsumowaniem materiału wypracowanego podczas seminarium i jednocześnie jego rozwinięciem był raport, w którym wskazano i scharakteryzowano funkcjonujące otwarte przestrzenie społeczne w Gdyni. Dokument nie miał charakteru usystematyzowanej metodologicznie monografii. Był raczej zbiorem wypowiedzi, analiz i wniosków, do których doszły osoby, które podjęły się rozważań i dyskusji na temat otwartych przestrzeni społecznych w Gdyni.

Na przestrzeni ostatnich lat, kilka z opisanych w 2015 roku przestrzeni zmieniło swą funkcjonalność lub też poszerzyło zakres działalności. Na mapie Gdyni pojawiły się również nowe miejsca mające charakter otwartych przestrzeni społecznych – część z nich powstała przy wsparciu gdyńskiego samorządu, a część to efekt lokalnych inicjatyw oddolnych. Przedstawiamy Państwu drugie, rozszerzone wydanie raportu, który uaktualniono w treści i wzbogacono o nowo zidentyfikowane w Gdyni otwarte przestrzenie społeczne. Materiał opisujący przykłady gdyńskich OPS ponownie został skonsultowany i zaakceptowany przez osoby zaangażowane w prowadzenie tych inicjatyw. Zaktualizowany katalog ma charakter otwarty i zapewne nie wyczerpuje wszystkich tego typu miejsc w Gdyni. Autorzy mieli jednak na celu zidentyfikowanie i opis większości z nich. Zjawiska, które towarzyszą OPS są dynamiczne i mają w sobie tendencje do pojawiania się i zanikania, otwierania się i rozwoju. W związku z tym żadne opracowanie nie będzie mogło mieć charakteru domkniętego i kompletnego. Katalog prezentuje jednocześnie przestrzenie o różnym potencjale społecznej otwartości – od miejsc z określonymi kryteriami dostępu i grupami odbiorców po modelowe przykłady przestrzeni społecznych, do których dostęp jest całkowicie otwarty i niczym nie uwarunkowany.

Zapraszamy wszystkich do zapoznania się z materiałem, pozostając w przekonaniu, iż zwracamy Państwa uwagę na bardzo ważne zagadnienie, które leży u podstaw budowania mądrej polityki zarządzania przestrzeniami miejskimi i rozwoju obywatelskiego miasta.

OTWARTA PRZESTRZEŃ SPOŁECZNA

– CO TO JEST?

Przestrzeń, czyli określone miejsce, wyznaczone powierzchnią i tym, co się na niej znajduje. Przestrzeń w pierwszej kolejności jest tym, co fizyczne np. skwer, plac, trawnik, pole. Przestrzeń to również pomieszczenia, pokoje, sale – powierzchnia wewnątrz budynków. Przestrzenie przyjmują również formę miejsc w świecie wirtualnym np. na portalach internetowych, społecznościowych jak np. www.gdyniawspiera.pl, Facebook, Instagram. Przestrzenie wirtualne to również blogi, fora dyskusyjne, galerie. Przestrzeń staje się społeczna, gdy zaczyna ją wypełniać aktywność ludzi, rodząca relacje i powiązania – zarówno z elementami przestrzeni, jak i pomiędzy ludźmi. **Otwarta przestrzeń społeczna to swoiste zjawisko społeczne, polegające na oswajaniu, zagospodarowywaniu, wykorzystaniu miejsca, czasu i pojawiających się relacji do zaspokajania żywotnych potrzeb ludzi.**

O OTWARTOŚCI PRZESTRZENI SPOŁECZNEJ

Przestrzeń społeczna staje się otwarta, gdy dostęp do niej nie jest trudny i ograniczony. **Aby przestrzeń mogła być społeczna i otwarta, jej osvajanie, zagospodarowywanie i wykorzystanie, nie może opierać się na przymusie**, a forma takiego miejsca nie powinna być z góry i w całości instytucjonalnie ustalona. Otwartość przestrzeni społecznej polega również na uszanowaniu tempa jej osvajania, zagospodarowania i wykorzystania. Owo tempo bywa różne i dyktowane jest przez osoby korzystające z przestrzeni. Pojawia się tu pewnego rodzaju **dylemat równoważenia tego, co nadawane jest przestrzeni z zewnątrz, z tym co oddolne, odśrodkowe**. Niezwykle istotna wydaje się tu troska o umiejętne balansowanie pomiędzy animacją zewnętrzną takich miejsc, a inicjatywami wyphywającymi od samych osób tworzących przestrzenie społeczne.

Ciekawe jest to, że **przestrzeń może być otwarta w różnym stopniu w różnym czasie**. Są takie miejsca, które z założenia swą otwartość utrzymują przez cały czas swojego funkcjonowania, są także takie, które otwierają się czasowo. O otwartości przestrzeni mówi również tematyka, która daną przestrzeń wypełnia. Im szersza paleta aktywności, im więcej tematów jest zgłębianych w danym miejscu, tym przestrzeń jest bardziej otwarta. O otwartości przestrzeni decyduje również często narzucana, czy też ustalana, partycypacja finansowa. Im więcej trzeba zapłacić, aby móc w danej przestrzeni funkcjonować, tym bardziej taka przestrzeń staje się elitarna, a tym samym zamyka się, staje się mniej dostępna. Poziom koniecznej partycypacji finansowej jest ważnym elementem

kształtującym otwartość przestrzeni społecznej. Innym elementem, mocno wpływającym na otwartość przestrzeni społecznej jest jej skomunikowanie z innymi częściami miasta. Im łatwiej dojechać, dojść, dotrzeć do danego miejsca, tym owo miejsce staje się bardziej dostępne, a przez to bardziej otwarte.

Przestrzenie otwarte społecznie mogą być wspomagane działaniem instytucji, których istnienie regulują dość szczegółowo przepisy prawa i które postrzegane są często jako przeciwieństwo otwartych przestrzeni. W tych przypadkach prawo wskazuje zarówno cele działania takich instytucji (np. integracja z rynkiem pracy), grupy docelowe (z bardzo precyzyjnie określonymi profilami), jak i zakresy zadań do realizacji. Rzeczywistej autonomii, w której można bezpiecznie realizować idee otwartych przestrzeni społecznych w takich instytucjach jest obiektywnie niewiele. Nie oznacza to, że takie instytucje nie mogą czerpać korzyści z otwartych przestrzeni i ich wspomagać. Poprzez system zlecania zadań, kontraktowania konkretnych usług z podmiotami prowadzącymi otwarte przestrzenie społeczne, mogą zarówno je wspierać, jak i korzystać z ich dobrodziejstw w działaniach na rzecz swoich klientów.

ATRAKCYJNOŚĆ PRZESTRZENI SPOŁECZNEJ. SWOBODA, AUTONOMIA, RAMY, STANDARDY I OGRANICZENIA.

Czymś, co inicjuje przestrzeń społeczną jest ogólna idea, pomysł na miejsce, na jego zagospodarowanie. Taka idea, gdy okazuje się atrakcyjna, jest jednocześnie sygnałem przyciągającym przyszłych uczestników przestrzeni społecznej. Jednak, gdy ogólna idea, rama, zaczyna przeradzać się w dyktowaną zewnętrzną treść, przestrzeń społeczna pozbawiana jest niezbędnego do jej funkcjonowania elementu swobody, autonomii, możliwości zaspokojenia potrzeby kreacji. Bardzo blisko tego zagadnienia odnajdujemy wątek dylematu standaryzowania, czy też planowania takich przestrzeni społecznych lub pozostawiania ich swobodnemu procesowi – pewnego rodzaju improwizacji. Dylemat ten nasila się, gdy dana przestrzeń społeczna wspierana jest finansowo ze środków publicznych, budżetu samorządu, programów rządowych, bądź funduszy Unii Europejskiej. Dużym wyzwaniem staje się ułożenie kontroli na takim poziomie i zaplanowanie jej w taki sposób, żeby z jednej strony dawała pewność o celowym wykorzystaniu pieniędzy podatników, a z drugiej – nie była elementem krępującym, zbyt ograniczającym, biurokratyzującym naturalny proces, jakim jest pozyskiwanie i rozwój przestrzeni społecznych.

Przestrzeń społeczna napełnia się życiem, relacjami, gdy ma w sobie coś, co ludzi przyciąga, coś co jest dla ludzi atrakcyjne. Jak już pisano o tym wyżej, elementem przyciągającym osoby do przestrzeni jest ogólny pomysł, idea jej zagospodarowania. Mogą to być również znaczące osoby odwiedzające dane miejsce, czy też liderzy obdarzeni charyzmą i aktywni na danym terytorium w konkretnej przestrzeni. Przyciągać do przestrzeni społecznej mogą również osoby obdarzone unikalnymi talentami czy umiejętnościami. Otwarta przestrzeń społeczna może również być postrzegana jako atrakcyjna, gdy daje możliwość decydowania o poziomie anonimowości i zaangażowania, na którym uczestnik danej przestrzeni pragnie pozostać. Każda z osób wchodząca w relacje w przestrzeni społecznej, ma swoisty dla siebie temperament i indywidualny poziom kompetencji społecznych. Otwarta przestrzeń daje możliwość zarówno bezpiecznego dystansu do tego, co dzieje się w otwartej przestrzeni, jak i wejścia od początku w pełnię zaangażowania dawaną przez daną przestrzeń. Z tych powodów może być czymś bardzo atrakcyjnym i wartościowym dla wielu osób. Magnesem może być również coś nieuchwytnego, coś co nie daje się wprost nazwać – pewnego rodzaju klimat, atmosfera odbierana jako coś niepowtarzalnego, coś czego trzeba doświadczyć, czego nie da się opowiedzieć.

OSWAJANIE, ZAGOSPODAROWANIE

I WYKORZYSTANIE PRZESTRZENI SPOŁECZNYCH

Oswajanie przestrzeni społecznej polega na wprowadzaniu do danego miejsca indywidualnych, unikalnych elementów, nadawanie miejscu, przestrzeni cech przez konkretne osoby. Może odbywać się to np. poprzez nadawanie fizycznej konkretnej formy – koloru, dekoracji, lokowanie w niej osobistych sprzętów, czy organizowania tej przestrzeni w sposób odpowiadający indywidualnym preferencjom. Nadawanie zindywidualizowanej formy przestrzeni społecznej, jej oswajanie odbywa się w drodze kompromisu – preferencja jednej osoby spotyka się z preferencją drugiej. Jedna grupa oswaja przestrzeń w sąsiedztwie innej grupy, bądź wraz z nią. Konieczny jest tu swoisty dialog dla zachowania równowagi pomiędzy tym, co indywidualne, prywatne, z tym co społeczne, grupowe.

ZMIANA I STAŁOŚĆ W OTWARTYCH

PRZESTRZENIACH SPOŁECZNYCH

Otwarta przestrzeń społeczna zmienia się, bo zmieniają się ludzie, którzy ją tworzą. Ludzie rozwijają się, ubogacają, zaspokajają swoje potrzeby, aspiracje, interesy. Jedni

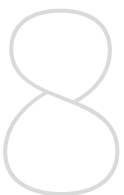
przestają być obecni w danej przestrzeni, inni się pojawiają i zaczynają odwiedzać ją regularnie. Rotacja osób, ewoluowanie relacji w nieustanny sposób zmienia w jakimś stopniu przestrzeń społeczną. Zmieniają się również warunki (np. fizyczne), mające wpływ na to, jaka ta przestrzeń społeczna jest. Budynki, place, skwery niszczą się i są odnawiane, przebudowywane i dekorowane w rozmaity sposób. Pojawiają się i zanikają mody i zainteresowanie poszczególnymi typami przestrzeni społecznych, konkretną aktywnością je wypełniającą.

Otwarta przestrzeń społeczna, obok swej zmienności, ma również elementy stałe, bądź takie, które nie podlegają zmianie tak łatwo. Te elementy to lokalny wymiar kultury społecznej, budowany i rozwijany od dziesięcioleci. Wiąże się z nim pewien sposób funkcjonowania ludzi, zachowań społecznych, właściwy danemu regionowi, gminie, czasami miastu. Każde miejsce w wymiarze lokalnym ma swój dialekt, swoisty sposób komunikacji. Historia i tożsamość lokalna nadaje z kolei pewną unikalną narrację danej przestrzeni. W Gdyni ta narracja o miejscu wiąże się z bliskością morza, historią wsi, która w krótkim czasie stała się znaczącym w Polsce i Europie portem. W tej narracji jest miejsce na fakty jak i mity, opowieści nie potwierdzone historycznie. Z historią, tożsamością społeczną i miejsca, wiążą się wartości podzielane przez większość osób żyjących w danej wspólnotie. Wszystkie te wątki, budowane i rozwijane na przestrzeni długiego czasu, odnoszące się do większych populacji są pewnym stałym punktem odniesienia.

ZARZĄDZANIE OTWARTYMI PRZESTRZENIAMI SPOŁECZNYMI

Szereg ciekawych kwestii i dylematów pojawia się również w obszarze zarządzania przestrzeniami społecznymi. Jak zorganizować daną przestrzeń, aby była bezpieczna? Jak należy organizować przestrzeń społeczne, aby nie tylko ułatwiać do nich dostęp, ale też wspierać w pełnym wykorzystaniu tego, co otwarta przestrzeń społeczna oferuje. Czy dana przestrzeń powinna mieć stałego gospodarza? W jaki sposób takiego gospodarza wyłaniać? Czy gospodarz miejsca powinien być wynagradzany? Czy przestrzeń społeczna powinna być wzmacniana dotacjami na podstawowe wydatki ze środków publicznych? Jeśli tak, to czy w jednakowym wymiarze przez cały okres swej działalności / swojego funkcjonowania?

Zarządzanie otwartymi przestrzeniami społecznymi w dużej mierze wiąże się ze zrozumieniem i odpowiednim reagowaniem na dynamikę procesu grupowego oraz opanowaniu metody organizowania społeczności lokalnych. Poznanie się osób chcących zaangażować się w tworzenie przestrzeni społecznej, integracja, podtrzymanie relacji, zarządzanie konfliktami, mediacje, zawieranie kontraktów grupowych – wszystkie te pojęcia stoją w centrum umiejętności dbania o otwartą przestrzeń społeczną. Inną sferą odpowied-

niego zarządzania przestrzeniami społecznymi jest budowanie lokalnego kapitału społecznego, oparte o lokalnych liderów i szeroko rozumiane zasoby lokalne. Konieczne jest również zadbanie o wymiar materialny danej przestrzeni społecznej. Dobre rezultaty może przynieść połączenie procesu rozwoju społecznego z konkretnym wymiarem zadań, związanych z materialną dbałością o wykorzystywaną przestrzeń.

WARTOŚCI W OTWARTYCH PRZESTRZENIACH SPOŁECZNYCH

Otwarta przestrzeń społeczna niesie w swej idei doniosłe wartości takie jak poszanowanie godności osoby, tolerancję, szacunek dla innych racji, równość w prawie dostępu do ważnego społecznie dobra, autonomię, samorządność, solidarność, prawo do partycypacji, poczucie odpowiedzialności za siebie i wspólnotę, zaufanie. Wszystkie one, gdy są umiejętnie poddawane debacie oraz wcielane w życie, tworzą właściwy klimat przestrzeni społecznej, klimat sprzyjający rozwojowi, kreatywności, poczuciu bezpieczeństwa. Podzielanie wartości i działanie w ich duchu daje szansę na pełne zaspokojenie żywotnych potrzeb zarówno indywidualnych, jak i w wymiarze wspólnotowym. Potrzeby poczucia bycia kimś ważnym, wartościowym, poczucia „bycia razem”, poczucia sprawstwa, posiadania wpływu na otoczenie, w którym żyjemy. Otwarte przestrzenie społeczne, respektujące szeroko rozumiane wartości humanitarne, wspomagają również budowanie własnej tożsamości. Brak zagrożenia, mechanizmów piętnowania czy dyskryminacji, pozwala na pełną akceptację własnych korzeni i wzbudza motywację do dzielenia się bogactwem własnych tradycji, doświadczeń, wiedzy i umiejętności. Idea otwartych przestrzeni społecznych niesie ze sobą również wartość odzyskiwania przestrzeni niczyjej, przestrzeni niezagospodarowanej lub zaniedbanej. Wiele jest takich miejsc w miastach, o których nikt już nie pamięta, a które mogą odżyć, odzyskać swój potencjał i znów służyć dobrem celom. Idea otwartych przestrzeni społecznych w sferze działalności urbanistycznej zachęca również do podjęcia wysiłku projektowania przestrzeni miejskich do równości, do otwartego i nieograniczonego dostępu.

ZAGROŻENIA I RYZYKA

Funkcjonowanie otwartych przestrzeni społecznych we wspólnocie lokalnej niesie ze sobą wiele korzyści, zjawisk, które obfitują w dobre efekty. Otwarta przestrzeń społeczna ujęta w sposób, jaki zaprezentowano wcześniej, wypełnia treściami i aktywnością nadane jej ramy w sposób dynamiczny i spontaniczny. Taka sytuacja niemalże automatycznie powoduje, że obok tego co korzystne, budujące może rodzić się również to, co niekorzystne, zagrażające, ryzykowne.

Po pierwsze, gdy zostaje podjęta decyzja np. przez władze lokalne o animacji otwartej przestrzeni społecznej, rozpoczyna się swoisty dialog z osobami, które do tej przestrzeni są zapraszane, bądź zachęcane do jej zagospodarowania. **Dialog, wymiana komunikatów, informacji, rodzi oczekiwanie po obu stronach.** Zaangażowanie w relację dialogu, gdy nie spotyka się z adekwatną odpowiedzią, gdy wystawiane jest na zwłokę w czasie, może rodzić frustrację. **Frustracja nie rozładowana, odpowiednio nie wyjaśniona przez strony, jest siłą destrukcyjną i niosącą w sobie bardzo niekorzystny potencjał, mocno oddziałujący na procesy grupowe i społeczne.**

Innym zagrożeniem, które można zidentyfikować jest zawłaszczenie przestrzeni społecznej przez jedną z grup lub osobę. Takie zawłaszczenie może polegać na stopniowym wywieraniu nacisku na kolejne elementy funkcjonowania przestrzeni społecznej (na to kiedy jest otwarta, jak jest zagospodarowana, czemu i komu ma służyć, czy na kolejne elementy dostępu do przestrzeni – odpłatność czy innego rodzaju konieczny wkład) i organizowaniu jej funkcjonowania w sposób odpowiadający tylko danej grupie lub osobie, bez uwzględniania potrzeb innych. **Zawłaszczanie przestrzeni, nadmierna dominacja niweczy wartości dialogu, kompromisu i znosi z przestrzeni społecznej jej wymiar otwartości. Przestrzeń zawłaszczona przez jedną grupę, bądź osobę staje się przestrzenią zamkniętą i tym samym nie służy społeczności lokalnej, tylko nielicznym jej członkom.**

Dość istotnym zagrożeniem dla otwartych przestrzeni społecznych, dla procesów, które mają tam miejsce, jest również stan zastygnięcia w utartych schematach działania, organizacji, myślenia o danej przestrzeni. **Gdy zanika dynamika, gdy słabnie puls przestrzeni społecznej, pojawia się mniej ciekawych pomysłów, wydarzeń, ważnych chwil integrujących osoby tworzące przestrzeń, może dojść do jej zaniku, opustoszenia.**

Naszkicowana lista zagrożeń oraz ryzyka związanego z otwarciem i funkcjonowaniem przestrzeni społecznych jest niedomknięta. Czynników, które mogą mieć niekorzystny wpływ na jej funkcjonowanie jest więcej, jednak wydaje się, że potencjał korzyści, który niosą ze sobą otwarte przestrzenie społeczne jest tak duży, że warto podejmować wyzwania. Dobre zrozumienie fenomenu otwartych przestrzeni społecznych, umiejętne prowadzenie i wspomaganie zachodzących w nich procesów i dobry monitoring tych miejsc, daje duże możliwości minimalizacji zagrożeń.

FUNKCJE OTWARTYCH PRZESTRZENI SPOŁECZNYCH

Podstawową funkcją otwartych przestrzeni społecznych jest realizowanie i zaspokajanie potrzeb przez osoby, grupy, społeczności, które te przestrzenie tworzą i z nich korzystają. Potrzeby zaspokajane są zatem zarówno w wymiarze indywidualnym, jak i na poziomie wspólnotowym (ten wątek opisano wyżej nieco bardziej szczegółowo). Otwarte przestrzenie społeczne są również doskonałym miejscem na sieciowanie. Budowanie relacji, poznawanie innych osób, służy również budowaniu związków pomiędzy organizacjami, instytucjami, przedsiębiorstwami. Takie związki, gdy są odpowiednio pielęgnowane, pozwalają na wymianę zasobów, wspieranie wzajemne działalności podmiotów i jej harmonizowanie. Oczywiście jest również, że otwarta przestrzeń społeczna, to miejsce dogodne do realizacji własnych interesów. Dobrym przykładem tej funkcji jest wymiana o charakterze barteru (np. gdy mamy wymieniają się w klubie osiedlowym ubrankami dzieci, czy nieużywanymi zabawkami). Z jednej strony opróżniane są szafy ze zbędnych ubrań, z drugiej pozyskiwana jest nieodpłatnie potrzebna odzież. Taka wymiana może mieć bardzo wiele wariantów. Ciekawą funkcją, z punktu widzenia profesjonalistów zajmujących się procesami społecznymi, jest funkcja obserwatorium. Otwarte przestrzenie społeczne mogą być doskonałym miejscem na prowadzenie badań społecznych w dzielnicach i lokalnych społecznościach, mogą być doskonałym miejscem do prowadzenia monitoringu kondycji lokalnych społeczności. Funkcja obserwatorium pozwala na gromadzenie bardzo wartościowych informacji, które przy odpowiednim opracowaniu mogą służyć budowaniu planów wspierania lokalnych społeczności, mogą być bardzo użyteczne w budowaniu programów działania, czy nawet miejskich strategii. Jednak najbardziej podstawową funkcją, którą otwarta przestrzeń społeczna wypełnia (w wypadku przestrzeni fizycznych), to funkcja miejsca spotkań ludzi, spotkań twarzą w twarz, realnych, bezpośrednich. W dobie wirtualizacji życia społecznego taka funkcja staje się coraz cenniejsza i warto zabiegać, aby w miejscach, w których funkcjonujemy takich przestrzeni spotkań było jak najwięcej. Biorąc pod uwagę cechy i wartości, które niosą ze sobą otwarte przestrzenie społeczne, mogą się one stawać również miejscem odpowiednim do prowadzenia różnorodnego dialogu (np. o planach poprawy warunków życia w dzielnicy, o jakości usług społecznych w mieście czy na tematy kontrowersyjne, trudne, takie jak np. wątek reintegracji osób doświadczających różnorodnych kryzysów psychicznych, wychodzących z bezdomności czy np. uchodźców). Czasami, gdy mamy do czynienia z sytuacjami kryzysowymi, animowanie tej funkcji budowania dialogu staje się koniecznością, bo gdy nie ma dialogu pojawiają się obojętność, stereotypy, agresja. Szczeremu i rzeczywistemu dialogowi, bez poczucia przymusu, może sprzyjać sytuacja spotkania – przestrzeń dająca po prostu możliwość bezpiecznej wymiany myśli.

Otwarte przestrzenie społeczne okazują się również nieocenionym zasobem w procesach rewitalizacji miast, planowania przestrzeni, budowania mądrej polityki osadzonej na uczestnictwie mieszkańców w planowaniu i realizacji ważnych przedsięwzięć.

Jak pokazuje analiza idei otwartych przestrzeni społecznych, mogą one stać się niezwykle cennym zasobem, bardzo użytecznym narzędziem, mogą dawać szansę na powrót dawnych funkcji tzw. miejsc trzecich¹ i odbudowywania pierwotnego wymiaru relacji międzyludzkich. Otwarte przestrzenie społeczne są również fenomenem, który wymaga uwagi, troski i umiejętnego podejścia do jego animacji. W innym wypadku, otwarta przestrzeń społeczna może przynosić niekorzystne społeczne efekty. Do pełnego uczestnictwa w otwartych przestrzeniach społecznych trzeba wzrastać. Konieczna jest społeczna edukacja o tym, czym takie miejsca są i jak z nich korzystać, żeby służyły długo i wielu. Kultura poszanowania dobra publicznego to wartość, którą buduje się w społecznościach mozolnie i wpaja jej rozumienie już od najmłodszych lat. Wszystko to, co zostało przedstawione w powyższej analizie, pozwala stwierdzić, że **miarą otwartości miast jest liczba i jakość otwartych przestrzeni społecznych.**

¹ W metodologii budowania społeczności lokalnych (*community building*), miejsce trzecie (lub trzecia przestrzeń) lokuje się w społecznym otoczeniu osób i jest odróżniana od dwu innych wymienianych zwyczajowo środowisk: domu (miejsce pierwsze) i pracy (miejsce drugie). Przykładami miejsc trzecich mogą być takie przestrzenie jak kafejki, kluby, fryzjer czy pralnie samoobsługowe. Więcej na ten temat <http://www.embracetheplace.com/wp-content/themes/EtP%20Theme/docs/3thirdplaces.pdf> lub <http://plannersweb.com/1997/01/our-vanishing-third-places/>

CO SPRZYJA, CO UTRUDNIA, A CO UNIEMOŻLIWIA DZIAŁANIE OTWARTYCH PRZESTRZENI SPOŁECZNYCH?

Otwarte przestrzenie społeczne nie tworzą się same, zawsze potrzebna jest ludzka myśl, ludzkie ręce, obecność człowieka. To także coś mniej namacalnego – atmosfera, sprzyjające środowisko, w którym owe przestrzenie mają szanse powstawać i się rozwijać.

JAKIE WARUNKI, OKOLICZNOŚCI SPRZYJAJĄ POWSTAWANIU OTWARTYCH PRZESTRZENI SPOŁECZNYCH?

Do powstania otwartych przestrzeni społecznych potrzebny jest dobry klimat. Na ów dobry klimat w ogólnym sensie, składają się zarówno otwartość, zrozumienie i poparcie ze strony władz tego typu inicjatyw, jak i pewien poziom dojrzałości samych mieszkańców, wyrażający się w ich aktywności do tworzenia małych wspólnot społecznych. Niezbędna jest zatem świadomość, która kształtuje społeczną postawę wobec otwartych przestrzeni mająca odzwierciedlenie w globalnym pomysle na miasto.

Otwarta przestrzeń społeczna potrzebuje lokalnego lidera, który będąc gospodarzem, zainicjuje proces tworzenia się przestrzeni społecznie otwartej i zaprosi do niej lokalną społeczność. Miejsce takie powinno być atrakcyjne, a pomysł na jego tworzenie trafiający w potrzeby i dający możliwość współdecydowania i budowania relacji. Istotna zatem w procesie tworzenia się takich miejsc jest komunikacja, wyrażająca się najpierw w zaproszeniu do dialogu, już na etapie tworzenia planu zagospodarowania przestrzennego, a w kolejnych etapach – dialogu otwartego, pozwalającego budować zaufanie, więzi społeczne i rosnąć w siłę małym społecznościom.

Okolicznością sprzyjającą zaangażowaniu się społeczności w tego typu inicjatywy, jest ich oddolny charakter, otwartość na zmiany, rozumiany jako gotowość do podążania za nowymi potrzebami, zarówno indywidualnymi, jak i wspólnotowymi oraz sprawne działania animacyjne, uwzględniające zarówno grupę, jak i otoczenie, prowadzące do umiejętnego budowania połączeń pomiędzy ludźmi a przestrzenią i jej elementami.

Warunkiem sprzyjającym, choć nie koniecznym do powstawania otwartych przestrzeni społecznych jest zapewnienie dostępu do finansowania. Wydaje się, iż w formule przestrzeni „na wolnym powietrzu”, gdzie jest tylko przestrzeń i człowiek, żadne dodatkowe środki nie są potrzebne, lecz im bardziej będziemy przesuwać się w kierunku przestrzeni

mieszczących się w budynkach, bardziej sformalizowanych, tym więcej będzie elementów, które wymagają sfinansowania.

Zasobami uzupełniającymi otwarte przestrzenie społeczne oraz sprzyjającymi ich powstawaniu są elementy **krajobrazu i przyroda na danym terenie, dogodna infrastruktura i skomunikowanie** (dostępność miejsca, bliskość przystanków) oraz **elementy małej architektury miejskiej** np. ławki, stojaki na rowery itp.

JAKIE WARUNKI UTRUDNIAJĄ POWSTAWANIE OTWARTYCH PRZESTRZENI SPOŁECZNYCH?

Brak oddolnych ruchów społecznych oraz obecność **myślenia stereotypowego** to istotne czynniki utrudniające powstawanie otwartych przestrzeni społecznych. Oddolne ruchy obywatelskie, jako istotny element kultury społecznej, czy kapitału społecznego, wpływają na kształtowanie się pozytywnego klimatu i zachęcają innych członków społeczności do aktywności. Z kolei myślenie stereotypowe, w szczególności w odniesieniu do niektórych grup społecznych (np. migranci) nie buduje zaufania i więzi, co prowadzić może do stopniowego **izolowania się** i budowania **murów fizycznych i mentalnych**.

Miejsca, które z racji przeznaczenia, czy pełnionej funkcji, użytkowane są przez grupę społeczną, charakteryzującą się **dużą migracją**, mają trudność w wytworzeniu swojej tożsamości, a więzi społeczne w takiej tymczasowej wspólnotcie są krótkotrwałe. Istotną rolę w takich przestrzeniach odgrywać może zatem moment przyjęcia nowych osób do społeczności zorganizowany w taki sposób, aby nowi użytkownicy poczuli się bezpiecznie.

Także **silny konflikt interesów** istniejący na danym terenie, może być znaczącą przeszkodą w powstawaniu i funkcjonowaniu otwartych przestrzeni społecznych. Konflikt może związany być zarówno z różnymi planami zagospodarowywania danej przestrzeni – inny ze strony decydentów i proponowany przez lokalną społeczność. Konflikt interesów, rozumiany może być również jako zagrożenie poczucia prywatności, spokoju, gdy np. przestrzeń wokół prywatnych posesji pusta do pewnego momentu, znajduje swoje przeznaczenie. Choć należy zaznaczyć, że to właśnie otwarta przestrzeń społeczna, może służyć spotkaniu, być polem dialogu w kierunku rozwiązania konfliktu, znalezieniu kompromisowego rozwiązania.

Do warunków utrudniających, bądź też ograniczających możliwość korzystania z otwartych przestrzeni społecznych zaliczyć możemy również **sezonowość ich użytkowania**,

związaną ze specyficznymi warunkami klimatycznymi oraz niski poziom nakładów finansowych przeznaczanych na inicjatywy o charakterze społecznym.

BEZ CZEGO NIE MOŻE POWSTAĆ OTWARTA PRZESTRZEŃ SPOŁECZNA?

Dostępność samej przestrzeni jest warunkiem podstawowym i koniecznym do procesu stawania się danego miejsca otwartą przestrzenią społeczną. Jeśli owa przestrzeń jest zawłaszczona, przeznaczana pod komercyjny użytek, bądź objęta „dyktatem” funkcji publicznej, traci swój społeczny i otwarty charakter. Ważne jest zatem, aby temat otwartych przestrzeni społecznych zajmował istotne miejsce w polityce społecznej miasta, jak i w świadomości i działaniach jego mieszkańców.

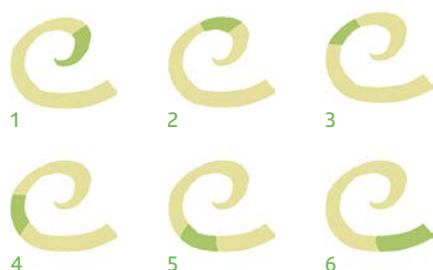
PIKTOGRAMY – LEGENDA:

SPIRALA INNOWACJI SPOŁECZNYCH – określa etap w rozwoju innowacyjnej usługi, metody, narzędzia. Spirala schematycznie ujmuje proces rozpoczynający się od impulsu, pierwszej myśli, idei zmiany a kończący się trwałą, systemową zmianą.

Etapy rozwoju obejmują:

1. impuls (faza narodzin pomysłu, inspiracji, diagnozy)
2. propozycje (faza projektowania)
3. prototypy (faza testowania i udoskonalania)
4. podtrzymanie (faza wdrożeniowa, zapewniania warunków realizacji)
5. skalowanie (faza zwiększania dostępu do innowacji i zaszczipiania nowych rozwiązań w szerokim wymiarze)
6. systemowa zmiana (faza osadzenia i utrwalenia rozwiązań w szerokim wymiarze)

Ciemnozielonym kolorem oznaczono na spirali innowacji społecznej każdą z opisanych otwartych przestrzeni społecznych.

OTWARTOŚĆ PRZESTRZENI – określona ze względu na różnorodność grup, które mogą w niej realnie uczestniczyć i odnaleźć odpowiednią dla siebie ofertę

RODZAJ OTWARTEJ PRZESTRZENI:

1. plenerowa (na wolnym powietrzu)
2. w budynkach / pomieszczeniach
3. wirtualna

WARUNKI DOSTĘPU DO OTWARTEJ PRZESTRZENI – określone wg następujących kryteriów (skala dychotomiczna – TAK / 1 pkt.; NIE / 0 pkt.):

1. przestrzeń zapewnia dostęp szerokiemu gronu użytkowników
2. przestrzeń nie ogranicza aktywności i uczestnictwa ze względu na tematy i zagadnienia proponowane przez użytkowników lub użytkowników
3. przestrzeń nie wymaga odpłatności za użytkowanie lub w symbolicznej wysokości bądź też większość dostępnej oferty ma charakter nieodpłatny
4. dostęp do przestrzeni cechuje brak lub niewielka liczba wymogów formalnych
5. przestrzeń cechuje nieograniczony fizyczny dostęp („otwarte drzwi”, brak kodów dostępu, kart magnetycznych, barier architektonicznych)
6. godziny dostępu do przestrzeni są dostosowane do zidentyfikowanych i zgłaszanych potrzeb użytkowników
7. do przestrzeni można łatwo dotrzeć, dojechać, dojść
8. w przestrzeni zapewniono bezpieczeństwo
9. przestrzeń służy głównie nawiązywaniu kontaktów lub budowaniu relacji międzyludzkich
10. zapewniono możliwość zagospodarowania i organizacji przestrzeni w sposób odpowiadający potrzebom użytkowników

Suma uzyskanych punktów określa piktogram:

0–2 pkt.

3–4 pkt.

5–6 pkt.

7–8 pkt.

9–10 pkt.

SIEĆ CENTRÓW SĄSIEDZKICH PRZYSTAŃ

Gdzie? Jak duża? Fizyczna charakterystyka

- Centrum Sąsiedzkie Przystań Lipowa 15 – Wielki Kack (os. Fikakowo). Funkcjonuje od maja 2018 roku. Na potrzeby Przystani zaadaptowano budynek użyczony miastu przez Spółdzielnię Mieszkaniową Karwiny.
- Centrum Sąsiedzkie Przystań Śmidowicza 49 – Oksywie. Funkcjonuje od czerwca 2018 roku, w budynku dawnego Zespołu Szkół Rzemiosła i Handlu zaadaptowanym na potrzeby Centrum Sąsiedzkiego.
- Centrum Sąsiedzkie Przystań Chylońska 237 – Cisowa. Funkcjonuje od września 2018 roku, w części budynku dawnego Zespołu Szkół Chemicznych, który w całości zostanie zaadaptowany na potrzeby Centrum Sąsiedzkiego.
- Centrum Sąsiedzkie Przystań Opata Hackiego 33 – Chylonia. Funkcjonuje od maja 2019 roku w całkowicie zmodernizowanym budynku dynamicznie działającej Biblioteki Gdynia z wprowadzoną funkcją aktywności dla mieszkańców i grup sąsiedzkich.

Co oferuje miejsce nawiązywania sąsiedzkich relacji, rozwijania zainteresowań, międzypokoleniowej wymiany doświadczeń i umiejętności; warsztaty rękodzielnicze, wykłady, dyskusje, naukę języków obcych, zajęcia sportowe, porady prawne, porady psychologa, bookcrossing, seanse filmowe

Dla kogo przestrzeń przeznaczona dla wszystkich mieszkańców Gdyni, niezależnie od wieku czy miejsca zamieszkania

Przez kogo prowadzona Laboratorium Innowacji Społecznych – samodzielna jednostka budżetowa miasta

Warunki dostępu wstęp wolny, od poniedziałku do piątku, w wybrane soboty i niedziele w godzinach organizowania wydarzeń; na niektóre z zajęć obowiązują zapisy, co wynika głównie z konieczności zapewniania odpowiedniej liczby materiałów

Finansowanie budżet miasta Gdyni

Rola / funkcja / unikat Centra Sąsiedzkie to rozwijane od maja 2018 roku dzielnicowe miejsca spotkań i wymiany międzypokoleniowej. Cztery działające do tej pory placówki zlokalizowano w miejscach łatwo dostępnych, obejmujących zasięgiem różne dzielnice Gdyni oraz liczne grupy mieszkańców. Przystanie to miejsca stworzone dla gdynian i przez nich tworzone. Mieszkańcy mogą nie tylko skorzystać z bogatej oferty zajęć, ale przede wszystkim zaproponować własne aktywności – i zostać ich animatorami. Propozycje mieszkańców ujmowane są w grafikach comiesięcznych wydarzeń w Przystaniach, w ramach stałego cyklu „Sąsiedzi Sąsiadom”. Choć każde Centrum Sąsiedzkie ma swojego animatora czy animatorkę, największy wpływ na jego funkcjonowanie mają uczestnicy. Oferta zajęć dostosowana jest do ich oczekiwań oraz stale modyfikowana tak, by przyciągać jak największą liczbę mieszkańców. Każda z Przystani, choć jest częścią sieci placówek, działa autonomicznie, korzystając z możliwości, jakie daje jej siedziba czy najbliższe otoczenie. I tak, w salach gimnastycznych Przystani Śmidowicza 49 oraz Przystani Chyłońska 237 zajęcia sportowe prowadzą trenerzy Gdyńskiego Centrum Sportu, a w części budynku przy ul. Lipowej 15 działa Miejski Klub Seniora „Wielki Kack”. Przy Przystani Lipowa 15 oraz Chyłońska 237 powstały kluby rodzica, zainicjowane przez mamy mieszkające w sąsiedztwie Przystani. Dużą część zajęć w Przystani Śmidowicza stanowią te realizowane w ramach projektu „Rozwój usług społecznych”, na który Gdynia pozyskała finansowanie z funduszy unijnych. Odwiedzający Centra Sąsiedzkie mogą korzystać z wyposażonej w podstawowy sprzęt kuchni. Do ich dyspozycji są biblioteczki z książkami, gramy planszowymi czy puzzlami.

Liczba osób korzystających z przestrzeni każde z Centrów Sąsiedzkich odwiedza średniomiesięcznie 350–400 osób

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.przystan.gdynia.pl
- www.facebook.com/PrzystanGdynia

URBANLAB

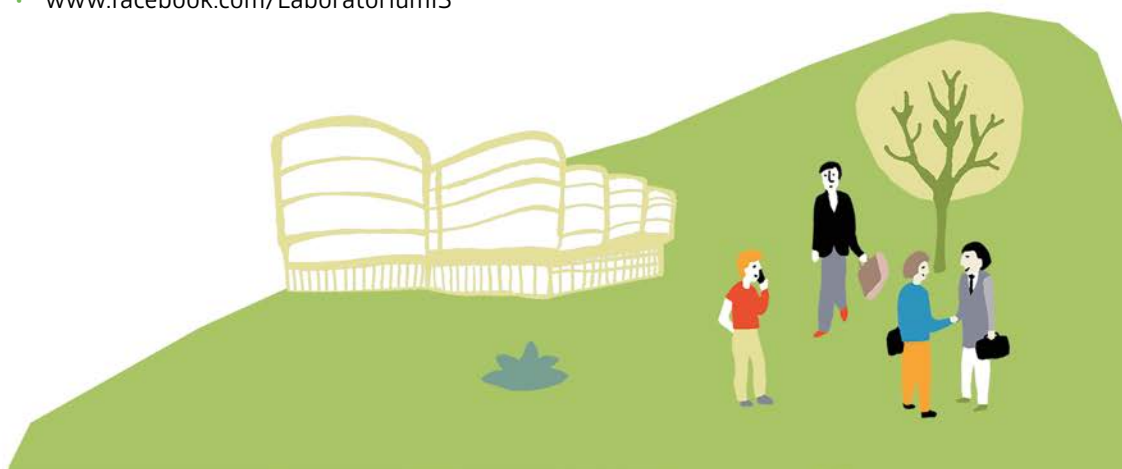
- Gdzie? Jak duża?** al. Zwycięstwa 96/98, Gdynia Redłowo. Budynek IV Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego Gdynia. Użytkownicy mają do dyspozycji 160 m².
- Fizyczna charakterystyka**
- Co oferuje** możliwości oraz przestrzeń do wypracowania i wdrażania efektywnych, trwałych zmian podnoszących jakość życia wszystkich mieszkańców Gdyni; miejsce spotkań, warsztatów, prelekcji, dyskusji i projekcji, dla których wspólnym mianownikiem jest szeroko rozumiana tematyka miejska
- Dla kogo** dla wszystkich gdynian – mieszkańców, aktywistów miejskich, ekspertów, przedstawicieli struktur miejskich
- Przez kogo prowadzona** Laboratorium Innowacji Społecznych – samodzielna jednostka budżetowa miasta
- Warunki dostępu** wstęp wolny, od poniedziałku do piątku, w wybrane soboty i niedziele w zależności od planu organizowanych wydarzeń; na niektóre z zajęć obowiązują zapisy
- Finansowanie** budżet miasta Gdyni, środki Unii Europejskiej w ramach Funduszu Spójności

Rola / funkcja / unikat Gdyński UrbanLab (pierwszy w Polsce) to z jednej strony nowy sposób pracy nad rozwiązaniami podnoszącymi jakość życia, z drugiej – fizyczna przestrzeń współdziałania mieszkańców, specjalistów, przedstawicieli struktur miejskich. Taka forma organizacji daje możliwość spojrzenia na miasto z różnych perspektyw, poznania szerokiego kontekstu jego funkcjonowania: od zagadnień przestrzenno-prawnych po uwarunkowania społeczne. W ramach UrbanLabu grupa ekspertów diagnozuje problem – wyzwanie dla miasta, a następnie we współpracy z różnymi środowiskami tworzy dla niego rozwiązanie, wdraża je i obserwuje. Każdego roku te działania koncentrować się będą na jednym konkretnym zagadnieniu, wskazanym przez grupę strategiczną – specjalistów powoływanych przez Prezydenta Gdyni (w roku 2019 jest to szeroko pojęta partycypacja społeczna). Nad systemowymi zmianami na poziomie polityk miejskich pracuje zespół tematyczny – złożony z przedstawicieli i przedstawicielek interesariuszy miejskich. W UrbanLabie działa także inkubator innowacji, ukierunkowany na mniejsze, bardziej doraźne przedsięwzięcia w określonej na dany rok tematyce i obszarze. Inkubator otwarty jest dla każdego, kto w jego ramach ma pomysł na konkretne działania poprawiające sytuację w mieście. W jego ramach oferowane będzie wsparcie i narzędzia potrzebne do stworzenia prototypu innowacji, a wybrane z nich otrzymają dofinansowanie i możliwość przetestowania. W 2019 roku działanie UrbanLabu obejmie także wypracowanie nowej platformy komunikacji i współdecydowania – internetowego systemu dialogu między mieszkańcami i mieszkankami a zarządzającymi miastem. W UrbanLabie, równolegle do pracy grup eksperckich, odbywają się otwarte wydarzenia dla wszystkich gdynian – warsztaty, debaty, projekcje filmowe. To przestrzeń do codziennych spotkań, lektury, dyskusji, ale też indywidualnej pracy.

Liczba osób korzystających z przestrzeni działalność UrbanLabu zainaugurowano 28 marca 2019 roku – grupa użytkowników się kształtuje, jest to średniomiesięcznie 200–300 osób

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.lis.gdynia.pl/wspolpraca-i-wsparcie/urbanlab
- www.facebook.com/LaboratoriumIS

tuBAZA

- Gdzie? Jak duża?** Park Kolibki, al. Zwycięstwa 291, Gdynia Orłowo. Projekt realizowany na terenie Zespołu Dworsko-Krajobrazowego Gdynia Kolibki, w budynkach z XIX wieku, wpisanych do rejestru zabytków. Główną siedzibę stanowi budynek wykorzystywany wcześniej do hipoterapii (pracownie warsztatowe), choć niektóre z dedykowanych wydarzeń organizowane są także w budynku stajni – wozowni (przestrzeń koncertowa), czy okrągłej lonżowni (przestrzeń stolarska). Na potrzeby sztuki wykorzystywana jest również przestrzeń parkowa Kolibek, która służy też różnym imprezom miejskim, nie tylko związanym z ośrodkiem. tuBaza zainaugurowała działalność w październiku 2013 roku, zagospodarowując niewykorzystaną przez kilka lat przestrzeń miejską.
- Fizyczna charakterystyka**
- Co oferuje** warsztaty z zakresu stolarstwa, sitodruku, technologii, designu, grafiki, sztuki, ekologii i ceramiki; pracownie, zajęcia pozaszkolne, wystawy, pokazy filmowe, spotkania i inne wydarzenia kulturalne
- Dla kogo** szerokie grono odbiorców – organizowane różnego typu wydarzenia kierowane są zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych, uczestników indywidualnych, jak i grup zorganizowanych
- Przez kogo prowadzona** Fundacja Fab Lab Trójmiasto, Fundacja Mozi, Fundacja Morze oraz Miasto Gdynia
- Warunki dostępu** grafik opracowywany w cyklach miesięcznych, dni i godziny organizowanych wydarzeń są zmienne i wynikają z comiesięcznego grafiku, choć część zajęć ma charakter regularny; na wybrane zajęcia obowiązują zapisy; niektóre cykle wydarzeń odpłatne – w przypadku warsztatów najczęściej w wysokości kosztów materiałów wykorzystywanych na użytek zajęć, pozostałe koszty pokrywane są z budżetu gminy
- Finansowanie** zasoby własne fundacji, budżet miasta Gdyni oraz opłaty wnoszone przez uczestników niektórych cykli wydarzeń

Rola / funkcja / unikat Centrum kulturalne, ośrodek sztuki i kultury miejskiej o charakterze galeryjno-twórczym. Na co dzień tworzone przez Fundację Fab Lab Trójmiasto, Fundację Mozi i Fundację Morze – przy wsparciu Urzędu Miasta Gdynia – w postaci koegzystujących ze sobą pracowni. Celem ośrodka jest organizowanie działalności z zakresu sztuki, designu i technologii. Ośrodek ma również na celu integrację środowisk twórczych, promowanie sztuki oraz edukację kulturalno-artystyczną. Oferuje bogaty program wydarzeń ukierunkowanych na sztukę, projektowanie graficzne, wzornictwo i ekologię, m.in.: wystawy, warsztaty, projekcje, spotkania autorskie, projekty artystyczne. Miejsce służy również jako kulturalny hub – podmioty prowadzące udostępniają przestrzeń i swoje know-how innym organizacjom lub artystom chcącym zorganizować wydarzenie.

Liczba osób korzystających z przestrzeni Średniomiesięcznie 550–800 uczestników

Strona internetowa / kontakt społecznościowy · www.facebook.com/halotubaza

WYMIENNIKOWNIA – MŁODZIEŻOWE CENTRUM INNOWACJI SPOŁECZNYCH I DESIGNU

- Gdzie? Jak duża?** ul. Kartuska 20b, Gdynia Chylonia. Budynek dawnej wymiennikowni ciepła, wyremontowany i oddany do użytku w październiku 2014 roku. Do dyspozycji użytkowników są dwie kondygnacje o łącznej powierzchni 300 m².
- Fizyczna charakterystyka**
- Co oferuje** przestrzeń do realizacji pomysłów młodzieży w formule edukacji międzyrówieśniczej i zawiązywania nowych relacji; warsztaty dla młodzieży z całego miasta; spotkania (również niezależnie od grafiku); warsztaty tematyczne dla szkół z zakresu przedsiębiorczości, promowania zdrowego trybu życia czy budowania kompetencji miękkich; pokazy kina społecznie wrażliwego; alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego. Miejsce udostępniane jest jako zaplecze lokalowe organizacjom działającym na rzecz aktywności młodzieży. Wymiennikownia jest organizatorem młodzieżowych imprez i wydarzeń takich jak np. Gdynia Breaks czy Move Dem Up, a także współorganizatorem np. festiwalu GRAMY!
- Dla kogo** przestrzeń przeznaczona dla osób w wieku 13–30 lat, szkół oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz aktywności młodzieży
- Przez kogo prowadzona** Laboratorium Innowacji Społecznych – samodzielna jednostka budżetowa miasta Gdyni
- Warunki dostępu** wstęp wolny, od poniedziałku do piątku oraz w wybrane soboty; do godz. 16.00 miejsce organizacji w szczególności warsztatów w ramach szkolnych zajęć i działalności organizacji pozarządowych działających na rzecz aktywności młodzieży, po południu zaś – w godzinach 16.00–21.00 – oddawane młodzieży
- Finansowanie** budżet miasta Gdyni oraz opłaty wnoszone przez uczestników niektórych cykli wydarzeń

Rola / funkcja / unikat Centrum kreatywności młodzieży. Główną misją Wymiennikowni jest wspieranie oddolnych inicjatyw i pomoc w realizacji pomysłów pozwalających młodzieży na wymienianie się zainteresowaniami, realizację pasji czy po prostu ciekawe spędzanie wolnego czasu. Kalendarz zajęć i warsztatów odbywających się w Wymiennikowni powstaje na bieżąco, na podstawie projektów zgłaszanych przez aktywnych, młodych gdynian. Istotą miejsca jest bowiem to, iż uczestnicy mają realny wpływ na jego funkcjonowanie – sami decydują o tym, w jakich zajęciach chcą brać udział i sami pomagają je organizować. Również przestrzeń została zaprojektowana przez młodzież, we współpracy z projektantami, na podstawie jej własnych wyobrażeń o miejscu i aktywności, które chciałyby w nim realizować. W Wymiennikowni to młodzież jest gospodarzem, co oznacza nie tylko korzystanie z miejsca, ale przede wszystkim wychodzenie z inicjatywą – od proponowania i przygotowania zajęć do samodzielnego ich poprowadzenia. Poza dedykowanymi zajęciami można tu także po prostu spotkać się ze znajomymi, pouczyć się czy odpocząć. Miejsce pełni funkcje edukacyjne i animacyjne – organizowane są zajęcia dla szkół w godzinach porannych, pokazy kina wrażliwego społecznie, spotkania organizacji i przeróżne eventy.

Liczba osób korzystających z przestrzeni średniomiesięcznie 100–160 uczestników, średniorocznie około 1.900 uczestników

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.wymiennikownia.org
- www.facebook.com/wymiennikownia

GDYŃSKIE KLUBY RODZICA

Gdzie? Jak duża? Fizyczna charakterystyka

Pierwszy klub rodzica powstał w 2010 roku i był to Klub Mam Gdynia. Spotkania rodziców i dzieci odbywają się w przestrzeni bibliotek, Placówek Wsparcia Dziennego, osiedlowych klubów sąsiedzkich, prywatnych przedszkoli lub lokalnych klubokawiarni. Aktualnie na terenie Gdyni działa 11 klubów rodzica, zlokalizowanych w różnych dzielnicach miasta i są to:

- Klub Rodzice Witomino – spotkania w Placówce Wsparcia Dziennego „Vitava” przy ul. Widnej 8;
- Grupa Zabawowa Celebrytki Oksywskie – spotkania w Filii biblioteki Nr 4 przy ul. Porębskiego 21 oraz w Filii biblioteki Nr 13 przy ul. Podchorążych 10A;
- Klub Rodzica RAZEM na Działkach Leśnych – spotkania w Filii biblioteki Nr 16 przy ul. Warszawskiej 3;
- Klub Rodzica i Malucha w Galerii Malucha – spotkania w Galerii Malucha przy ul. Traugutta 2,;
- Klub Mam Gdynia – spotkania w Filii biblioteki Nr 14 przy ul. Jana Brzechwy 3/5;
- Klub Mamy Mleczny Krąg Mocy – informacja o miejscach spotkań na stronie FB;
- Klub Rodzica na Obłuzu – spotkania w Filii biblioteki Nr 1 przy ul. Boisko 6;
- Klub rodzica KLIF w Orłowie – spotkania w Centrum Wychowania przez Sztukę Kuźnia Talentów przy ul. Szyprów 24B;
- Klub Rodzica WieloPielo Gdynia – informacja o miejscach spotkań na stronie FB;
- Klub Rodzica MY – spotkania w Kaliburku przy ul. Chwaszczyńskiej 4b/1;
- Klub Rodzica - Gdynia Zachód – spotkania w Centrum „Rodzice bez obaw” przy ul. Filipkowskiego 20.

Co oferuje

Kluby rodzica to nieformalne grupy wsparcia dla rodziców, którzy mają potrzebę spotkać się w przyjaznej przestrzeni, wymienić doświadczeniami, zdobyć wiedzę podczas spotkań ze specjalistami czy zwyczajnie porozmawiać. Dzieci mają możliwość przebywania w grupie rówieśników, gdzie podczas wspólnych zabaw socjalizują się. Formuła danego klubu zależy od potrzeb rodziców go tworzących, dlatego też kluby mają różny charakter. Część z nich ma formułę luźnych spotkań, w trakcie których program jest ustalany na bieżąco, część oferuje rodzicom tematyczne spotkania z zaproszonymi ekspertami. Spotkania odbywają się najczęściej 2–4 razy w miesiącu.

- Dla kogo** dla wszystkich rodziców z dziećmi w wieku od 0 do 3 lat
- Przez kogo prowadzona** koordynowaniem gdyńskich klubów rodzica zajmuje się zespół Gdyni rodzinnej, który organizuje cykliczne szkolenia dla liderów i rodziców działających w klubach; kluby powstają z inicjatywy rodziców, przy organizacyjnym wsparciu jednostek, w których mają siedzibę, zaś spotkania poszczególnych klubów inicjują lokalni liderzy i rodzice
- Warunki dostępu** do klubu może przyjść każdy rodzic z dzieckiem w wieku od 0 do 3 lat; udział w zajęciach jest nieodpłatny
- Finansowanie** Kluby korzystają bezpłatnie z przestrzeni dzięki współpracy z instytucjami miejskimi i prywatnymi; na swoją działalność mogą otrzymać dotację ze środków miejskich, przyznawaną raz w roku, z której finansowane są spotkania z ekspertami, warsztaty, zakupy zabawek edukacyjnych czy książek specjalistycznych
- Rola / funkcja / unikat** Podstawową funkcją klubów rodzica jest ich integracyjny charakter zorientowany na zaspokajanie potrzeb rodzicielskich i rozwojowych dzieci. Kluby stwarzają bezpieczną przestrzeń, w której rodzice i dzieci mogą kreatywnie spędzić ze sobą czas. Zakładane są przez samych rodziców, są zatem oddolną inicjatywą, wspieraną przez miasto i lokalne instytucje. W ten sposób realizowana jest inna ważna funkcja, polegająca na wykorzystaniu infrastruktury miejskich instytucji, oddolną aktywnością mieszkańców. Kluby nie mają z góry narzuconej formuły, co sprawia, że każdy z nich może mieć nieco inny charakter i dedykowaną ofertę zajęć. Kluby to także nieformalne grupy wsparcia dla rodziców, dla których czas spędzony w tym miejscu jest często jedyną okazją do porozmawiania o trudnościach i radościach związanych z wychowaniem dziecka.
- Liczba osób korzystających z przestrzeni** w spotkaniach uczestniczy średnio 15–25 rodziców z dziećmi
- Strona internetowa / kontakt społecznościowy**
- www.gdyniarodzinna.pl
 - www.facebook.com/GdyniaRodzinna

MIEJSKIE KLUBY SENIORA

- Gdzie? Jak duża?** Aktualnie na terenie Gdyni działa sześć miejskich klubów seniora², zlokalizowanych w dzielnicach: Śródmieście przy ul. 3 Maja, Witomino przy ul. Widnej 8, Orłowo przy ul. Orłowskiej 66, Chylonia przy ul. Wawrzyniaka 4, Obłuże przy ul. Podgórskiej 14 i Wielki Kack przy ul. Lipowej 15. Każde z miejsc ma swoją historię powstania, indywidualną formę architektoniczną i wystroj. Część z klubów funkcjonuje w ramach Centrów Sąsiedzkich i stanowią jedną z ofert ich działalności.
- Fizyczna charakterystyka**
- Co oferuje** Kluby to przestrzeń dla seniorów, którzy mają potrzebę spotkać się w przyjaznej atmosferze, wymienić doświadczeniami, zdobyć wiedzę podczas spotkań ze specjalistami czy zwyczajnie porozmawiać. Przy kawie lub herbatce nawiązują się między seniorami nowe znajomości, czy przyjaźnie. Kluby łączy przyjazna atmosfera, miłe otoczenie oraz podobny charakter działania. Wszystko po to, by w interesujący i efektywny sposób wypełnić czas ich uczestnikom, którym proponuje się zajęcia artystyczne, ruchowe, spotkania kulturalne i rozrywkowe. Oferta zmienia się w zależności od oczekiwań seniorów i pojawiających się propozycji. Do swojej dyspozycji seniorzy mają również kawiarenki internetowe.
- Dla kogo** dla wszystkich seniorów w wieku 55+
- Przez kogo prowadzona** Centrum Aktywności Seniora – jednostka organizacyjna miasta Gdyni
- Warunki dostępu** do klubu może przyjść każdy senior w wieku 55+; zajęcia odbywają się pięć dni w tygodniu w oparciu o ustalony harmonogram; udział w spotkaniach klubowych jest nieodpłatny, choć w ramach oferty organizowane są również zajęcia odpłatne
- Finansowanie** budżet Miasta Gdyni oraz dofinansowanie w ramach rządowego Programu Wieloletniego *Senior+* na lata 2015–2020

² Prócz sześciu klubów miejskich, w Gdyni są również 22 kluby seniora działające przy parafiach, spółdzielniach lub pod patronatem organizacji pozarządowych

Rola / funkcja / unikat Podstawową funkcją klubów jest ich integracyjny charakter zorientowany na zaspokajanie potrzeb seniorów, których w Gdyni zamieszkuje około 50 tysięcy. Kluby są dostępne w różnych częściach miasta oraz są miejscem integracji i spotkań w miłej atmosferze wśród przyjaciół i znajomych, zapewniając seniorom dobre towarzystwo w pobliżu miejsca zamieszkania. Stwarzają starszym mieszkańcom Gdyni możliwość aktywnego spędzania czasu wolnego. Oferta o charakterze integracyjnym, aktywizującym, edukacyjnym, prozdrowotnym i informacyjnym jest rokrocznie poszerzana zgodnie z potrzebami. Seniorzy mają szansę na aktywne życie z pasją, które jest źródłem twórczych inspiracji, a także polem do wymiany doświadczeń i poglądów.

Liczba osób korzystających z przestrzeni z oferty miejskich klubów seniora korzysta średniorocznie 1.460 osób

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.cas.gdynia.pl
- www.seniorplus.gdynia.pl
- www.facebook.com/casgdyniapl

GDYŃSKIE MEDIATEKI

(BIBLIOTEKA Z PASJĄ, BIBLIOTEKA ŚRÓDMIEŚCIE)

Gdzie? Jak duża? Fizyczna charakterystyka

- Biblioteka z Pasją mieści się w Pomorskim Parku Naukowo-Technologicznym Gdynia (budynek I) w Gdyni Redłowo, przy Al. Zwycięstwa 96/98. Otwarcie biblioteki nastąpiło w listopadzie 2017 roku. Powierzchnia zajmowana przez bibliotekę to 246 m². W przestrzeni wydzielona jest sala konferencyjno-szkoleniowa z odbiornikiem TV, dostępna dla wszystkich czytelników. Istnieje możliwość rezerwacji sali na potrzeby zajęć, warsztatów lub prelekcji.
- Biblioteka Śródmieście – zlokalizowana jest w Gdyni Śródmieście, przy zbiegu ulic Władysława IV i Starowiejskiej. Mieści się na parterze budynku, zajmując powierzchnię 345 m². Mediateka została otwarta w lutym 2019 roku a jej przestrzeń podzielona jest na kilka stref: Miejsce spotkań, Strefę ciszy do pracy i Bazę, czyli specjalny kącik dla dzieci.

Co oferuje Gdyńskie Mediateki dysponują księgozbiorem książek, a także e-booków, audiobooków, filmów i gier planszowych. Na miejscu skorzystać można także bezpłatnie z komputera i skanera (za wydruk pobierana jest opłata). W Bibliotece Śródmieście dodatkowo istnieje możliwość wypożyczenia płyt winylowych a także utworzone jest stanowisko do digitalizacji prywatnych zbiorów tzw. Laboratorium Pamięci, gdzie czytelnicy mogą zapisać w wersji cyfrowej stare zdjęcia czy nagrania z kaset VHS. Na zewnętrznej ścianie budynku zamontowany jest Książkomat, który umożliwia dostęp do księgozbioru 24/7. Biblioteka z Pasją posiada w swojej ofercie bogaty zbiór komiksów, w tym mang (japońskich komiksów), a także oferuje swoim czytelnikom możliwość skorzystania z instrumentów muzycznych – gitary elektrycznej oraz pianina. Placówka wyposażona jest w scenę wykorzystywaną przy realizacji koncertów czy poetyckich występów. Do dyspozycji osób korzystających z biblioteki jest także drukarka 3D. Placówki mają bogatą ofertę kulturalną, a w niej m.in. spotkania z pisarzami, podróżnikami, biznesmenami, czy działaczami społecznymi oraz liczne warsztaty, kierowane do wszystkich mieszkańców Gdyni oraz profesjonalistów z danej branży. Biblioteka z Pasją dodatkowo prowadzi lekcje języka polskiego dla obcokrajowców.

Dla kogo przestrzeń dostępna dla wszystkich mieszkańców Gdyni, niezależnie od wieku czy miejsca zamieszkania; wypożyczenia zbiorów odbywają się na podstawie Metropolitalnej Karty do Kultury; oferta Mediatek skierowana jest w szczególności do tych, którzy chcą rozwijać swoje zainteresowania, a także szukających celu zawodowego lub inspiracji do samorozwoju

Przez kogo prowadzona Gmina Miasta Gdyni. Gdyńskie Mediateki są częścią sieci miejskich bibliotek; biuro główne Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gdyni znajduje się przy ul. Świętojańskiej 141–143.

Warunki dostępu dostęp do zbiorów Mediatek jest bezpłatny dla wszystkich osób zainteresowanych, po okazaniu Metropolitalnej Karty do Kultury, którą wyrobić można przy zapisywaniu się do którejkolwiek z filii bibliotek; godziny otwarcia Biblioteki z Pasją: pn., wt., czw., pt. 10:00–20:00; śr. 12:00–16:00; sob. 10:00–16:00; godziny otwarcia Biblioteki Śródmieście: pn., wt., czw., pt. 9:00–19:00; śr. 12:00–16:00; sob. 9:00–15:00; w okresie wakacji godziny otwarcia ulegają zmianie; z oferty kulturalnej w formie spotkań i warsztatów tematycznych może skorzystać każdy mieszkaniec Gdyni a grafik dostępny jest na stronie internetowej

Finansowanie budżet miasta Gdyni

Rola / funkcja / unikat Unikalność oferty Gdyńskich Mediatek polega na łączeniu funkcji edukacyjnej oraz kulturalnej z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań, takich jak mobilne stanowiska bibliotekarskie, urządzenie do samodzielnego wypożyczania i zwracania książek, Laboratorium pamięci, Książkomat czy Drukarka 3D. Mediateki przede wszystkim udostępniają bogate zbiory czytelnikom, w tym książki, unikalny zbiór komiksów, e-booki, audiobooki, ale również filmy, gry planszowe oraz płyty winylowe. Są też miejscem spotkań podczas warsztatów, koncertów czy prezentacji, przestrzenią do wspólnej pracy czy poznawania interesujących osób. Biblioteka Śródmieście zapewnia także miejsce zabaw dla dzieci na czas korzystania przez rodziców z oferty biblioteki. Biblioteka z Pasją z kolei jest także miejscem integracji obcokrajowców, którzy w tym miejscu mają szansę nawiązania kontaktów społecznych.

Liczba osób korzystających z przestrzeni Biblioteka z Pasją – średniomiesięcznie 3.000 osób, Biblioteka Śródmieście – średniomiesięcznie 5.000 osób

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.bibliotekagdynia.pl/biblioteka-srodmiescie-2
- www.bibliotekagdynia.pl/biblioteka-z-pasja
- www.facebook.com/BibliotekaGdynia

Gdynia InfoBox OBSERWATORIUM ZMIAN

Gdzie? Jak duża? Fizyczna charakterystyka

zbieg ulic Świętojańskiej i 10 Lutego. Otwarty w czerwcu 2013 roku w centrum Gdyni, na skwerze potocznie nazywanym skwerem Żeromskiego. Dwupiętrowa konstrukcja oraz 22-metrowa wieża widokowa złożone są z 65 przeszklonych kontenerów, które architektonicznie nawiązują do portowego charakteru miasta. Na łącznej powierzchni blisko 900 m² znajdują się dwie sale ekspozycyjne, kawiarnia, restauracja oraz tzw. CultureBox. Konstrukcja architektoniczna obiektu jest tymczasowa, tzn. składająca się z modułów, które będzie można zdemontować. Tak celowana inwestycja ma za zadanie przez kilka lat wypełniać lukę architektoniczną w samym centrum Gdyni, planowo bowiem w przyszłości powstanie na jej miejscu inny obiekt.

Co oferuje

materiały multimedialne, pozwalające na „wirtualny spacer” po mieście, czy też zobaczenie efektów rozpoczętych, bądź planowanych inwestycji miejskich, największa w Polsce (8 na 4 m) makietę z ok. 2 tys. istniejących lub projektowanych budynków; CultureBox, w którym można zapoznać się z ofertą kulturalną miasta i zarezerwować bilety na najważniejsze wydarzenia; miejsce twórczej zabawy dla najmłodszych (JuniorBox); zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży; liczne wystawy, prezentacje oraz spotkania dotyczące szeroko pojętego rozwoju miasta (inwestycje, oferta kulturalna i edukacyjna), eventy plenerowe, wieża widokowa, z której można zobaczyć postępy w realizacji niektórych inwestycji, ale też jedyną w Polsce oś ulicy, która wdziera się w morze

Dla kogo

wszyscy zainteresowani, w tym mieszkańcy miasta, turyści

Przez kogo prowadzona

Gmina Miasta Gdyni

Warunki dostępu

wstęp otwarty i bezpłatny, choć na zajęcia obowiązują zapisy telefoniczne z co najmniej kilkudniowym wyprzedzeniem; obiekt można zwiedzać indywidualnie lub w grupach zorganizowanych (jeśli grupa liczy co najmniej 15 osób wymagane jest uprzednie umówienie terminu zwiedzania); InfoBox / CultureBox czynny codziennie, w sezonie letnim (najwyższej frekwencji): pon.-pt. 10.00–20.00, sob. 11.00–20.00, nd. 11.00–18.00, wieża widokowa: pon.-pt. 10.00–22.00, sob.-nd. 11.00–22.00; od września do maja (poza sezonem letnim): pon.-pt. 10.00–19.00, sob. 11.00–18.00, nd. 11.00–16.00, wieża widokowa: pon.-pt. 10.00–20.00, sob.-nd. 11.00–20.00

Finansowanie budżet miasta Gdyni

Rola / funkcja / unikat Wielofunkcyjne centrum informacyjne i multimedialne obserwatorium wszelkich zmian zachodzących w przestrzeni miejskiej. Miejsce, w którym gdynianie i turyści mogą zapoznać się z miejską ofertą kulturalną, prowadzonymi inwestycjami oraz planem rozwoju miasta na najbliższe lata. InfoBox jest również przestrzenią, skupiającą podmioty zainteresowane rozwojem Gdyni i całego regionu – uczelnie, organizacje pozarządowe, firmy działające na terenie miasta, deweloperów, instytucje kultury, media i oczywiście mieszkańców. Inwestycja to jednak nie tylko budynek Gdynia InfoBox, ale też rewitalizacja całego skweru przy jednym z głównych skrzyżowań w Gdyni, który zyskał zaprojektowaną zieleni i nową małą architekturę, a po zmroku – iluminację. Dzięki przebudowie stworzono otwartą przestrzeń w centrum miasta, gdzie można usiąść na trawie lub leżaku, odpocząć, wypić kawę, spotkać się z przyjaciółmi czy pobawić się z dziećmi.

Liczba osób korzystających z przestrzeni średniorocznie około 350.000 osób

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.gdynia.pl/infobox
- www.facebook.com/GdyniaInfoBox

MIEJSKIE HALE TARGOWE / HALO KULTURA

- Gdzie? Jak duża?** Miejskie Hale Targowe to zabytkowy zespół hal, mieszczący się przy ul. Wójta Radtkego 36/40 w Gdyni Śródmieście. Obiekty zostały zbudowane w latach trzydziestych XX wieku. Stanowią jeden z nielicznych przykładów konstruktywizmu w polskiej architekturze. Kompleks Hal to 390 pawilonów handlowych zajmujących łącznie powierzchnię ok. 5.000 m², w tym kompleks 24 pracowni i przestrzeni przeznaczonych na działalność artystyczną i warsztatową o łącznej powierzchni 579 m².
- Fizyczna charakterystyka**
- Co oferuje** Miejskie Hale Targowe są przede wszystkim miejscem, w którym można zakupić świeże produkty spożywcze, jak również kwiaty, odzież, obuwie oraz produkty regionalne. Od kilku lat oferta Hal jest wzbogacana o wydarzenia kulturalno-edukacyjne, z których część zyskało charakter cyklicznych imprez otwartych dla mieszkańców Gdyni (m.in. Dzień Kreatywny Hal Targowych czy Święto Hal Targowych). Na terenie Hal odbywają się Spacery Tematyczne z przewodnikami i ekspertami, którzy przybliżają mieszkańcom to historyczne miejsce, a także Występy Mistrzów, czyli pokazy kulinarne szefów kuchni połączone z degustacją. W Hali Łukowej siedzibę ma Muzeum Kameralne, posiadające bogaty zbiór fotografii i produktów z czasów PRL. Na terenie Hali Płaskiej, której gospodarzem jest Stowarzyszenie Halo Kultura, zlokalizowane są pracownie artystów i sale warsztatowe oraz wspólny dla wszystkich artystów, ogólnodostępny hol. Odbywają się tam wystawy sztuki, fotografii, interwencje teatralne, koncerty, warsztaty oraz inne wydarzenia artystyczne. W ten sposób Hale Targowe łączą aktywność handlową z działaniami kulturalnymi.
- Dla kogo** Miejskie Hale Targowe są miejscem dostępnym dla wszystkich osób zainteresowanych. Cykliczne imprezy organizowane na terenie kompleksu Hal to oferta dla rodzin, jak i osób samotnych w różnym wieku. Od strony ul. 3 Maja obiekt posiada platformę dla osób z niepełnosprawnościami.
- Przez kogo prowadzona** punkty handlowe prowadzone są przez osoby zrzeszone w Stowarzyszeniu Kupców Gdynińskiej Hali Targowej; przestrzeń kulturalno-artystyczna w Hali Płaskiej prowadzona jest natomiast przez Stowarzyszenie Halo Kultura – przestrzeń ta została udostępniona członkom stowarzyszenia przez Miasto Gdynia nieodpłatnie

- Warunki dostępu** wstęp wolny dla wszystkich zainteresowanych osób; część warsztatów organizowanych przez Stowarzyszenie Halo Kultura jest odpłatna; informacje o aktualnych wydarzeniach można znaleźć na stronie internetowej lub portalu społecznościowym FB
- Finansowanie** punkty handlowe – finansowanie prywatne; przestrzeń kulturalna – finansowana przez wkład własny samych twórców, jak i z budżetu Gminy Miasta Gdynia
- Rola / funkcja / unikat** Poprzez łączenie funkcji handlowej i kulturalnej, przestrzeń Miejskich Hal Targowych ma charakter międzypokoleniowy, otwarty oraz wzmacniający więzi lokalnej społeczności. Ochrona produktów i receptur tradycyjnych, promowanie małych lokalnych wytwórców i rzemieślników, w tym marki Made in Gdynia, Made in Pomerania to idee istotne dla gospodarzy tego miejsca. Odwiedzający Hale doceniają także bezpośredni kontakt z producentami i kupcami nadający zakupom wyjątkową atmosferę. Jest to także przestrzeń skupiająca największą liczbę artystów w jednym miejscu na terenie Gdyni, co pozwoliło na stworzenie szerokiej oferty, w której każdy może coś dla siebie znaleźć. Historyczne Hale, w których odbywa się handel, będące przestrzenią wydarzeń o charakterze kulturalnym, a także obecność artystów oraz ich oferta skierowana do mieszkańców, nadają Halom interdyscyplinarny charakter oraz kreują miejsce pełne życia i wzmacniają element lokalnej tożsamości mieszkańców.
- Liczba osób korzystających z przestrzeni** comiesięcznie w wydarzeniach organizowanych przez Stowarzyszenie Halo Kultura bierze udział kilkaset osób, natomiast obiekty handlowe odwiedza kilka tysięcy osób
- Strona internetowa / kontakt społecznościowy**
- www.haletargowegdynia.pl
 - www.facebook.com/halokulturagdynia

KONSULAT KULTURY

Gdzie? Jak duża? Fizyczna charakterystyka

ul. Jana z Kolna 25, Gdynia Śródmieście. Mieści się w odrestaurowanym budynku dawnego Domu Marynarza Szwedzkiego (dawny Konsulat Szwecji), który swoją bryłą wpisuje się w gdyński modernizm i figuruje w rejestrze wojewódzkiego konserwatora zabytków. Został wzniesiony w latach trzydziestych XX wieku. W budynku znajdują się m.in. sala widowiskowa na 163. widzów (która przed laty służyła jako sala modlitewna), garderoby, sala prób, kawiarnia, sale konferencyjne i pomieszczenia biurowe, a na wewnętrznym dziedzińcu – nowoczesne patio. Aranżacja budynku kultywuje tradycje Domu Marynarza Szwedzkiego – miejsca związanego z kulturą skandynawską, co przejawia się m.in. w wystroju wnętrza i wyposażeniu, czerpiących z najlepszych wzorów skandynawskiego designu. Powierzchnia budynku zajmuje 1.421,4 m².

Co oferuje

Spektakle, organizowane lub współorganizowane imprezy kulturalne, m.in. koncerty, festiwale, warsztaty, wystawy, wykłady tematyczne, spotkania kraftowe. Przy wielu projektach Gdyńskie Centrum Kultury (organizator wydarzeń) współpracuje z Wydziałem Kultury UM Gdyni oraz innymi instytucjami. Wspólnie z nimi działa na rzecz propagowania życia kulturalnego wśród wszystkich grup wiekowych. W trakcie działalności instytucja stworzyła wiele rozpoznawalnych projektów. Najważniejsze z nich to *Teatr Konsulat* (dawniej Scena SAM – Scena Studenta, Absolwenta i Mistrza), w ramach którego młodzi aktorzy występują razem z zawodowcami, będącymi często ich profesorami, *Bałtycki Teatr Różnorodności* (dawniej Scena 138) i W Kaczych Butach, czyli profesjonalne i amatorskie działania teatralne na zakończenie każdego sezonu, które są podsumowaniem całorocznych warsztatów oraz *Mała Gdyńska Filharmonia* – koncerty edukacyjne dla dzieci i młodzieży.

Dla kogo

dedykowany wszystkim mieszkańcom

Przez kogo prowadzona

Gdyńskie Centrum Kultury – samorządowa instytucja kultury, kontynuator działalności Centrum Kultury w Gdyni

Warunki dostępu wydarzenia odbywają się codziennie, według kalendarza publikowanego na stronie internetowej; dostęp do oferty odpłatny, choć część wydarzeń ma również charakter otwarty i bezpłatny

Finansowanie budżet Miasta Gdyni

Rola / funkcja / unikat Konsulat Kultury to wspólny projekt Gdynńskiego Centrum Kultury oraz Miasta Gdyni, który stanowi platformę inicjatyw i spotkań społeczno-kulturalnych, ale przede wszystkim jest nowym miejscem na kulturalnej mapie Trójmiasta. Jest przestrzenią, w której znalazło się miejsce na szeroką działalność – teatr, kino, książki, seriale, spotkania i wykłady, a nawet sztukę kulinarną. Jest to miejsce otwarte na publiczność i widzów, dające przestrzeń dla rozwoju projektów artystycznych z bogatą ofertą adresowaną do szerokiego grona odbiorców, a także miejsce spotkań, gdzie każdy gdynianin może miło spędzić czas.

Liczba osób korzystających z przestrzeni od momentu otwarcia w sierpniu 2018 roku – 35.000 widzów

Strona internetowa / kontakt społecznościowy • www.konsulatkultury.pl
• www.facebook.com/konsulatkulturygdynia

MUZEUM EMIGRACJI W GDYNI

- Gdzie? Jak duża?** ul. Polska 1, Gdynia Śródmieście. Otwarte w maju 2015 roku muzeum mieści się w historycznym, wzniesionym w dwudziestolecie międzywojennym, gmachu Dworca Morskiego, które było centralnym miejscem przedwojennego ruchu pasażerskiego i skąd przez dziesięciolecia wypływały polskie transatlantyki. Jego całkowita powierzchnia wynosi 6.000 m².
- Fizyczna charakterystyka**
- Co oferuje** wystawa stała i wystawy czasowe, zbiory obejmujące ponad 15 tysięcy obiektów, spotkania autorskie, projekty artystyczne i edukacyjne, w tym warsztaty dla dzieci, wydawnictwa, koncerty, pokazy, wykłady związane z zagadnieniem migracji, działania włączające społeczność imigrancką, obszerny program działań skierowanych do osób z niepełnosprawnościami, a także Archiwum Emigranta – projekt, w ramach którego zbierane są i prezentowane emigracyjne historie Polek i Polaków; na terenie muzeum funkcjonuje także kino studyjne, prowadzone przez odrębny podmiot
- Dla kogo** szerokie grono odbiorców – oferta instytucji kierowana zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych, w tym osób z niepełnosprawnościami i cudzoziemców; uczestników indywidualnych, jak i grup zorganizowanych
- Przez kogo prowadzona** Gmina Miasta Gdyni – samorządowa instytucja kultury
- Warunki dostępu** wystawa stała otwarta sześć dni w tygodniu w godzinach 10.00–18.00 (od środy do niedzieli) lub 12.00–20.00 (wtorki); organizowane wydarzenia mają charakter cykliczny lub okresowy i odbywają się według kalendarza wydarzeń publikowanego na stronie internetowej; dostęp do oferty odpłatny, choć część wydarzeń (takich jak wykłady, spotkania autorskie, wybrane warsztaty) ma również charakter otwarty i bezpłatny
- Finansowanie** budżet miasta Gdyni, wybrane projekty dofinansowywane przez Ministerstwo Kultury, bilety na wystawę oraz odpłatna oferta edukacyjna

Rola / funkcja / unikat Muzeum o charakterze narracyjnym poświęcone historii polskiej emigracji. Jedyna tego typu placówka w Polsce. Misją muzeum jest przybliżenie i ukazanie historii wielomilionowej emigracji od XIX wieku aż do czasów współczesnych. Jest jedną z niewielu placówek, w których o historii opowiada się w miejscu faktycznie związanym z tematem – budynku przez dziesięciolecia obsługującym ruch emigracyjny, dodatkowo znajdującym się pod symbolicznym adresem – ul. Polska 1. Muzeum prowadzi również działalność naukowo-badawczą poświęconą dziejom emigracji Polaków oraz działalność kulturalną i edukacyjną, stając się otwartą przestrzenią do spotkań, dyskusji, realizacji projektów artystycznych. Działania instytucji skupione są bowiem nie tylko na dostarczaniu wiedzy, ale też na kształtowaniu kompetencji społecznych, kulturowych, cyfrowych czy obywatelskich. Instytucja z własnymi projektami wychodzi także poza Gdynię i Polskę, realizując m.in. międzynarodowe projekty z miastami zamieszkałymi przez Polonię.

Liczba osób korzystających z przestrzeni Średniorocznie około 200.000 osób

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.polska1.pl
- www.facebook.com/muzeumemigracjigdynia

GDYŃSKIE CENTRUM FILMOWE

Gdzie? Jak duża? Fizyczna charakterystyka

Plac Grunwaldzki 2, Gdynia Śródmieście. Wielofunkcyjny ośrodek kultury i edukacji filmowej otwarty w 2015 roku. Mieści się w budynku o powierzchni 2.600 m² – o charakterystycznej, monolitycznej bryle i białej, szklanej elewacji – ulokowanym w sercu miasta, kilkaset metrów od śródmiejskiej plaży. Kino studyjne dysponuje trzema salami kinowymi – Warszawa (na 227 widzów), Goplana (na 96 widzów), Morskie Oko (na 45 widzów). Teren GCF obejmuje także pokryty trawą plac i muszlę koncertową, gdzie odbywają się wydarzenia artystyczne, takie jak: plenerowe seanse filmowe, koncerty i spotkania. Miejsce zdobyło w 2016 roku miano Najlepszej Przestrzeni Publicznej Województwa Pomorskiego.

- Co oferuje**
- *Kino Studyjne* – projekcje filmów z Polski i świata, wystawy fotografii, dyskusje z twórcami, warsztaty filmowe, pokazy filmów studyjnych i prezentacje twórczości młodych amatorów oraz studentów szkół filmowych. Podstawą repertuaru jest kino ambitne i artystyczne, z bogatą ofertą dla młodej widowni. Prezentowane są filmy twórców z całego świata, a co czwarty tytuł jest polski.
 - *Gdyńska Szkoła Filmowa* – dwuletnie studia na Wydziale Reżyserii. Warsztaty i zajęcia edukacyjne dla profesjonalistów i amatorów, kierowane do różnych grup wiekowych.
 - *Galeria GCF* – wernisaże, spotkania z publicznością, warsztaty twórcze oraz prezentacja prac fotograficznych i plastycznych twórców, którzy są związani z kinem, bądź poprzez swą twórczość opisują świat filmu. W tym miejscu można się zetknąć zarówno z ciekawymi początkującymi artystami, jak i z uznanymi postaciami kina i sztuk pięknych. Połączony z Galerią GCF sklep Winyłownia oferuje unikatowe, kolekcjonerskie wydania muzyki na płytach winylowych.
 - *Restauracja Vertigo i Kawiarnia FaBuła* – spotkania, rozmowy przy jedzeniu i kawie. Miejsca, w których integrują się widzowie i twórcy. Dyskutują miłośnicy kina, zawodowi filmowcy, aktorzy, pisarze, muzycy.
 - *Pomorska Fundacja Filmowa* – organizator Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych, najważniejszej dorocznej imprezy w polskiej kinematografii.

Dla kogo dedykowana wszystkim mieszkańcom, zarówno profesjonalnym filmowcom, jak i amatorom, pasjonatom kina

Przez kogo prowadzona Gdyńskie Centrum Kultury – jednostka organizacyjna miasta

Warunki dostępu Wydarzenia odbywają się cały tydzień, według kalendarza publikowanego na stronie internetowej. Dostęp do oferty odpłatny. Kawiarnia FaBuła czynna jest codziennie od godz. 9.00 do ostatniego seansu w Kinie Studyjnym GCF. Restauracja Vertigo czynna jest codziennie od godz. 11.00 do 23.00 (piątki i soboty do godz. 01.00).

Finansowanie budżet Miasta Gdyni, punkty gastronomiczne – finansowanie prywatne

Rola / funkcja / unikat Kulturalne miejsce spotkań w sercu Gdyni. Zapewnia mieszkańcom miasta i regionu, a także turystom, dostęp do edukacji, kultury i rozrywki związanej z wartościowym kinem. Filarami jego działalności są Gdyńska Szkoła Filmowa, Kino Studyjne oraz festiwale i wydarzenia filmowe. Dzięki bogatemu programowi to właśnie w Gdyni integruje się polskie środowisko filmowe. Entuzjaści kina mogą zdobywać nowe umiejętności i dzielić się doświadczeniami. Kino Studyjne GCF rozwija się we współpracy z Siecią Kin Studyjnych i Lokalnych w Polsce oraz organizacją Europa Cinemas. Organizuje wydarzenia wraz z innymi gdyńskimi instytucjami kultury. Już dwukrotnie było gospodarzem Forum Wokół Kina, cyklicznej imprezy środowiska związanego z dystrybucją i rozpowszechnianiem filmów. Gdyńska Szkoła Filmowa jest jedynym w Polsce północnej profesjonalnym ośrodkiem edukacji filmowej, działającym od 2010 roku. W gronie wykładowców są czołowi polscy nauczyciele sztuki filmowej, reżyserzy, aktorzy, scenarzyści, operatorzy filmowi, montażyści, producenci i teoretycy filmu. Filmy dyplomowe absolwentów Gdyńskiej Szkoły Filmowej wielokrotnie otrzymywały nagrody, wyróżnienia i nominacje na polskich i międzynarodowych festiwalach filmowych.

Liczba osób korzystających z przestrzeni średniorocznie 150.000 widzów kina studyjnego, 70.000 uczestników festiwalu filmowego

Strona internetowa / kontakt społecznościowy · www.gcf.org.pl
· www.facebook.com/GdyskieCentrumFilmowe

TEATR GDYNIA GŁÓWNA

Gdzie? Jak duża? Plac Konstytucji 1, Gdynia Śródmieście. Teatr funkcjonuje na terenie zrewitalizowanego w 2012 roku Dworca PKP Gdynia Główna (peron -1). Składa się z czterech głównych, nieprzeznaczonych drzwiami przestrzeni o łącznej powierzchni blisko 600 m². Teatr oficjalnie działa od początku 2014 roku.

Co oferuje spektakle teatralne skierowane do różnych grup odbiorców (dzieci, młodzież szkolna, dorośli) oraz wydarzenia artystyczne i działania z zakresu edukacji kulturalnej i artystycznej, projekty upowszechniające sztukę teatru, jak również działania wspierające kompetencje organizacji kulturalnych, artystów indywidualnych i nieformalnych grup twórczych oraz integrujące gdyńskie środowisko twórcze

Dla kogo szerokie grono odbiorców – organizowane różnego typu wydarzenia kierowane są zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych, uczestników indywidualnych, jak i grup zorganizowanych

Przez kogo prowadzona Fundacja Klinika Kultury

Warunki dostępu organizowane wydarzenia odbywają się według comiesięcznego kalendarza wydarzeń publikowanego na stronie internetowej; dostęp do oferty odpłatny, choć część wydarzeń ma również charakter otwarty i bezpłatny

Finansowanie budżet miasta Gdyni, dotacje z innych samorządów (w tym Samorządu Województwa Pomorskiego), granty od fundacji oraz sektora prywatnego, a także darowizny i opłaty wnoszone przez uczestników niektórych wydarzeń

Rola / funkcja / unikat Interdyscyplinarny przystanek artystyczny. Miejsce rozwoju twórczego łączące dwa nurty działalności: artystyczną i edukacyjno-animacyjną. Misją teatru jest ciągły i stały rozwój we współpracy z miastem, środowiskami twórczymi i odbiorcami, tworzenie miejsca spotkań, służącego mieszkańcom i przyczyniającego się do wzrostu świadomości oraz wrażliwości kulturalnej poprzez repertuarowe prezentacje wysokiej klasy spektakli teatralnych, a także realizację projektów artystycznych, kulturalnych, edukacyjnych i społecznych. Jednym z ważniejszych celów teatru jest kształcenie umiejętności społecznych i intelektualnych dzieci i młodzieży poprzez łączenie działalności teatru ze szkolną dydaktyką. Celem instytucji jest również promowanie młodych artystów i szeroko pojętej sztuki. Działalność teatru skupia się także na prezentowaniu sztuk teatralnych w miejscach „nieteatralnych”, tj. wychodzenie z ofertą poza zamkniętą fizycznie przestrzeń teatru i docieranie z propozycjami teatralnymi do widza, w różne dzielnice miasta. Zamiast wyprawy z oddalonej dzielnicy do centrum, potencjalny odbiorca może wybrać się do najbliższej placówki kultury: świetlicy, biblioteki, gdzie bez wkładu finansowego (wstęp jest wolny) czy organizacyjnego może czuć się pełnoprawnym odbiorcą współczesnej kultury ambitnej i wysokiej. W okresie letnim spektakle organizowane są również w otwartej przestrzeni miejskiej.

Liczba osób korzystających z przestrzeni średniomiesięcznie około 850 osób; średniorocznie około 10.000 osób

Strona internetowa / kontakt społecznościowy • www.teatrgdynia Glowna.pl
• www.facebook.com/TeatrGdyniaGlowna

MUZEUM MIASTA GDYNI

Gdzie? Jak duża? Fizyczna charakterystyka

ul. Zawiszy Czarnego 1, Gdynia Śródmieście. Budynek o powierzchni 3.015 m² – umiejscowiony na styku morza i lądu – w nowoczesnej formie z jasnego piaskowca, bryłą przypominającą statek.

Co oferuje

Muzeum, oprócz funkcji wystawienniczej, zachęca do włączania się w wydarzenia otwarte. *Projekt Miasto Dziel:Nice* to cykl spotkań z mieszkańcami wszystkich gdyńskich dzielnic, w trakcie których rejestrowana jest teraźniejsza historia Gdyni w postaci nagrań audio i wideo. Inicjatywa łączy w sobie działania edukacyjne z akcją muzealną, której zwieńczeniem będzie wystawa otwarta w 2026 roku, tj. w setną rocznicę powstania miasta Gdynia. Muzeum organizuje projekcje filmów dokumentalnych i fabularnych poruszających temat miasta w rozmaitych kontekstach w ramach projektu *Kino Otwarte – Miasto*. Oferuje także zapisy na bezpłatne zajęcia nauki języka migowego. Mieszkańcy i turyści odwiedzający Gdynię mogą skorzystać z oferty koncertów organizowanych w Foyer i tarasie oraz zapoznać się z jego historią na wystawie *Gdynia dzieło otwarte* stanowiącej świadectwo powstania portu i przemiany wsi w nowoczesne miasto. Obecnie zbiory historyczne i artystyczne liczą łącznie ponad 63 tysiące eksponatów. Muzeum oferuje także dostęp do archiwum cyfrowego *Gdynia w sieci*, które udostępnia zdigitalizowane zbiory w atrakcyjnej formie wirtualnego muzeum i interaktywnej mapy Gdyni. Fotografie i pocztówki o tematyce związanej z portem oraz życiem miasta i jego mieszkańców. Zabytki kultury materialnej m.in. przedmioty gospodarstwa domowego oraz meble. Dokumenty życia społecznego takie jak dokumenty osobiste, telegramy, plakaty ulotki i afisze. Obrazy, grafiki, matryce graficzne, powstałe głównie w XX wieku, tematycznie związane z miastem. Biblioteka muzealna z księgozbiorem, w którym zgromadzona jest literatura oraz prasa fachowa tematycznie związana z dziedzinami reprezentowanymi w zbiorach instytucji.

Dla kogo

oferta skierowana do wszystkich osób zainteresowanych, zarówno dla indywidualnych zwiedzających, jak i grup zorganizowanych

Przez kogo prowadzona

jednostka organizacyjna Miasta Gdyni

Warunki dostępu Wstęp odpłatny, za wyjątkiem dzieci do lat 7. W każdy piątek wstęp na wystawy stałe i czasowe jest nieodpłatny. Wstęp bezpłatny na zajęcia edukacyjne w ramach Projektu Miasto, Kino Otwarte, koncerty odbywające się w Foyer oraz na tarasie, choć obowiązują wcześniejsze zapisy.

Finansowanie budżet Miasta Gdyni

Rola / funkcja / unikat Uroczyste otwarcie Muzeum w nowym budynku zakończyło wieloletnie zmagania gdynian o godne miejsce dla eksponowania swojej przeszłości, miejsce pokoleniowej wymiany myśli, doświadczeń i marzeń oraz budowania trwałych, silnych relacji z lokalną społecznością. Dziesiątki tysięcy obiektów zgromadzonych w muzeum jest źródłem wiedzy o przeszłym i aktualnym życiu miasta i jego mieszkańców, które niezmiennie fascynuje turystów i jest źródłem dumy ciągle nowych pokoleń gdynian. Zwiększenie ilości zgromadzonych obiektów od chwili powstania Muzeum jest miarą życzliwości lokalnej społeczności, która w postaci darowizn przekazuje obiekty wartościowe pod względem historyczno-dokumentacyjnym oraz artystycznym. Jednym z ważniejszych zadań Muzeum jest mądra, ciekawa i odpowiedzialna edukacja. Muzeum zaprasza na wykłady, oprowadzanie po wystawie stałej i wystawach czasowych, na warsztaty muzealne oraz spacer historyczny i architektoniczny. Przygotowane zajęcia służą pomocą w poszerzaniu wiedzy, umiejętności manualnych, a także w rozwijaniu wrażliwości na świat kultury i sztuki. Inspirują do twórczej aktywności, rozwijają samodzielne myślenie oraz pomagają lepiej zrozumieć Gdynię i jej historię.

Liczba osób korzystających z przestrzeni Średniorocznie około 45.000 osób

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.muzeumgdynia.pl
- www.facebook.com/muzeummiastagdyni

MŁODZIEŻOWY DOM KULTURY W GDYNI

- Gdzie? Jak duża?** MDK znajduje się w dzielnicy Grabówek, przy ulicy Grabowo 2. Zajmuje pierwsze, drugie i trzecie piętro budynku, w którym mieści się 17 pracowni artystycznych, sala widowiskowa, trzy sale baletowe oraz zaplecze biurowe o łącznej powierzchni 1.370 m². MDK został założony w 1951 roku i aktualny adres jest jego czwartą lokalizacją.
- Fizyczna charakterystyka**
- Co oferuje** zajęcia pozaszkolne z dziedziny plastyki, rękodzieła, projektowania mody, sportu i tańca, techniki, teatru, muzyki i śpiewu oraz nauki języków obcych. MDK jest także organizatorem otwartych imprez takich jak: konkursy wokalne, recytatorskie, teatralne, zawody sportowe, festiwale muzyczne, turnieje i olimpiady o zasięgu lokalnym i wojewódzkim, a także festyny realizowane we współpracy z miejskimi placówkami oświatowymi i kulturalnymi. Dzieci w wieku 4 i 5 lat mogą korzystać z zajęć „Klubu małolata”, gdzie czeka na nie bogata oferta zajęć artystycznych i sportowych. Podczas wakacji MDK oferuje możliwość udziału w otwartych zajęciach wakacyjnych.
- Dla kogo** dla dzieci i młodzieży w wieku od 4 do 19 lat
- Przez kogo prowadzona** Gmina Miasta Gdyni
- Warunki dostępu** Udział w zajęciach MDK jest bezpłatny. Aby skorzystać z oferty, należy wypełnić wniosek o przyjęcie na zajęcia, który można składać w sekretariacie placówki codziennie w godzinach od 8:00 do 16:00, w terminach zgodnych z harmonogramem rekrutacji. Harmonogram rekrutacji znajduje się na stronie internetowej, podobnie jak oferta oraz grafik zajęć. W budynku zamontowana jest winda, dzięki czemu oferta dostępna jest także dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.
- Finansowanie** budżet Gminy Miasta Gdyni oraz darowizny wpłacane przez rodziców

Rola / funkcja / unikat Młodzieżowy Dom Kultury jest placówką, której kilkudziesięcioletnia już działalność wpisała się na stałe w ofertę kulturalną skierowaną do młodych mieszkańców Gdyni. Unikalność oferty polega na kształtowaniu wrażliwości na kulturę i sztukę, a także ujawnianiu i rozwijaniu talentów u dzieci już od 4 roku życia. Poprzez udział w zajęciach dzieci i młodzież uczą się mądrze gospodarować wolnym czasem oraz bycia aktywnymi uczestnikami i twórcami życia kulturalnego. Misją Młodzieżowego Domu Kultury jest pielęgnowanie zasad tolerancji, współpracy w grupie i zdrowego współzawodnictwa, a także integrowanie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami. MDK używa także miejsca pod działalność Klubu terapii zajęciowej MOPS Gdynia, dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz sprzężoną.

Liczba osób korzystających z przestrzeni średniomiesięcznie 1.330 osób

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.mdk.gdynia.pl
- www.facebook.com/MlodziejowyDomKulturyWGdyni

POLSKA YMCA – OGNISKO W GDYNI

Gdzie? Jak duża? Fizyczna charakterystyka

ul. Stefana Żeromskiego 26 (u zbiegu z ul. Derdowskiego), Gdynia Śródmieście. Jest drugim budynkiem, po dworcu kolejowym Gdynia Główna, reprezentującym architekturę po II wojnie światowej. Został wpisany do rejestru zabytków. Posiada salę sportowo-widowiskową z zapleczem i galerią na 300 widzów, która jest udostępniana na imprezy sportowe, rekreacyjne i kulturalne oraz małą salę sportową z lustrami i salkę fitness. Dostępne są również w pełni wyposażone sale: konferencyjno-szkoleniowa (mieszcząca do 40 osób), kameralna (do 14 osób), szkoleniowo-dydaktyczna (do 25 osób). Budynek zajmuje powierzchnię 2.500 m².

Co oferuje

Zajęcia kulturalne i edukacyjne (nauka gry na instrumentach, rysunek i malarstwo, warsztaty teatralne) oraz zajęcia sportowe. Obozy letnie, których walorem jest atmosfera, zasady obozowego współistnienia i kultywowanie wieloletnich tradycji. Organizacja imprez takich jak: bale dla dzieci, studniówki, urodziny, spektakle teatralne, konferencje, szkolenia, zajęcia sportowe dla pracowników i ich rodzin (stałe i okazjonalne). Poza budynkiem wsparcie imprez plenerowych o charakterze promocyjnym, reklamowym i okolicznościowym. Program każdej imprezy jest dostosowany do indywidualnych potrzeb, dlatego każda z nich ma swój odrębny charakter. Udostępnianie sal – zarówno na konferencje, jak i kameralne biznesowe spotkania. W okresie letnim YMCA prowadzi Hostel, oferując miejsca noclegowe w pokojach.

Dla kogo

dla wszystkich Gdynian, niezależnie od wieku czy miejsca zamieszkania

Przez kogo prowadzona

Związek Młodzieży Chrześcijańskiej „Polska YMCA” – Ognisko w Gdyni

Warunki dostępu

zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku, w godzinach od 8.00 do 20.00 wg ustalonego harmonogramu. Oferta jest odpłatna.

Finansowanie

składki członkowskie ZMCH „Polska” YMCA, dotacje, granty i własna działalność gospodarcza

Rola / funkcja / unikat YMCA (*Young Men's Christian Association*) jest organizacją o zasięgu międzynarodowym, działającą w ponad 150 krajach i zrzeszającą ponad 30 milionów ludzi ze wszystkich kontynentów. Mało kto wie, że w YMCA powstały zasady gry w koszykówkę i siatkówkę. Idea działalności skupia się wokół wychowania poprzez sport, w oparciu o zasady etyki chrześcijańskiej. Gdyńska YMCA jest miejscem dla ludzi otwartych, młodych duchem, chcących realizować siebie poprzez edukację, sport, rekreację i działalność charytatywną. To miejsce przyjazne rodzinom, oferujące bezpieczne wychowanie dzieci i młodzieży. W zależności od indywidualnych preferencji każdy może tu między innymi - rozpocząć przygodę z muzyką, odkryć swoją artystyczną wrażliwość pod okiem mistrzów malarstwa i rysunku, ćwiczyć twórczy umysł, wyobraźnię i umiejętności na warsztatach kreatywności, rozwijać wycucie rytmu przy dźwiękach muzyki klasycznej, kształtować sprawność fizyczną i własny charakter na zajęciach sportowych.

Liczba osób korzystających z przestrzeni średniomiesięcznie około 600 osób, średniorocznie około 8.000 osób.

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.gdynia.ymca.pl
- www.facebook.com/YmcaGdyniaOgniskoCentrum

OGRODY SPOŁECZNE

Gdzie? Jak duża? Fizyczna charakterystyka Ogrody społeczne zostały uruchomione w 2017 roku w Gdyni w następujących lokalizacjach:

- Ogród społeczny na dziedzińcu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni przy zbiegu ulic Grabowo, Morskiej i Komandorskiej – Grabówek, obejmujący powierzchnię ok. 400 m²;
- Ogród społeczny przy Centrum Sąsiedzkim Przystań Śmidowicza 49 – Oksywie, obejmujący powierzchnię ok. 330 m²;
- Ogród społeczny przy Środowiskowym Domu Samopomocy przy ul. Maciejewicza 11 – Obłuze, obejmujący powierzchnię ok. 400 m² (planowany do uruchomienia w 2019 roku).

Co oferuje Przestrzeń ogrodów społecznych to przede wszystkim miejsce spotkań lokalnej społeczności. Uprawa ogrodu traktowana jest dosłownie oraz w przenośni tzn. jako pielęgnacja roślin oraz jako pielęgnacja relacji między mieszkańcami. Przy okazji prac ogrodowych, budowane są więzi międzysąsiedzkie, a sama przestrzeń wykorzystywana jest do organizowania spotkań oraz innych lokalnych wydarzeń.

Dla kogo inicjatywa ma charakter międzypokoleniowy, skierowana jest do wszystkich mieszkańców Gdyni, ale również pracowników instytucji zlokalizowanych w sąsiedztwie ogrodów oraz osób korzystających z oferty tych instytucji

Przez kogo prowadzona każdy ogród ma swojego gospodarza – jest to jedna z instytucji, do których przylega ogród; współgospodarzami przestrzeni są okoliczni mieszkańcy oraz osoby, które angażują się w prace i animację na terenie ogrodów

Warunki dostępu Ogrody są otwarte dla wszystkich mieszkańców Gdyni, niezależnie od wieku czy miejsca zamieszkania, choć w szczególności integrują lokalne społeczności, uwzględniając zarówno samych mieszkańców, pracowników okolicznych instytucji, a także odbiorców różnego typu usług społecznych. Ogrody organizowane są w taki sposób, aby dostęp do nich nie był warunkowany z góry ustalonym wkładem np. finansowym, rzeczowym, czy deklarowanym zakresem prac. Podstawowym kryterium jest chęć uczestnictwa na jakimkolwiek poziomie zaangażowania.

Finansowanie budżet miasta Gdyni przy jednoczesnym wkładzie zasobów organizacji pozarządowych, mieszkańców, sektora prywatnego i innych osób zaangażowanych w prace i inicjatywy ogrodnicze

Rola / funkcja / unikat Ogrody społeczne są inicjatywą opartą o proekologiczne podejście do zagospodarowania przestrzeni miasta. Polega ono na aranżowaniu tej przestrzeni tak, aby realizować zarówno funkcje estetyczne, jak i dać możliwość uprawy i pozyskania zdrowej żywności. Ogrody uprawiane są przez członków lokalnej społeczności. Inicjatywa skierowana jest do wszystkich tych, którzy chcą poświęcić swój czas na prace typowo ogrodowe, ale również na nawiązanie sąsiedzkich relacji. Ogrody stanowią element lokalnych zasobów i są miejscem integracji różnych grup społecznych, zarówno mieszkańców, pracowników instytucji oraz odbiorców usług społecznych. Poprzez wspólne prace ogrodowe, dzielenie się plonami upraw, organizację lokalnych wydarzeń, czy spędzanie czasu wolnego tworzy się optymalna przestrzeń do nawiązywania relacji.

Liczba osób korzystających z przestrzeni w sezonie wiosenno-letnio-jesiennym ogrody odwiedzane są od kilku do kilkudziesięciu osób w skali miesiąca

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.facebook.com/otwarteogrodygdyni
- www.facebook.com/PrzystanGdynia

OGRÓD PRZYJAŹNI – OGRÓD SPOŁECZNY – PRZESTRZEŃ SĄSIEDZKA

Gdzie? Jak duża? Wydzielona część obiektu sportowego, należącego do Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Checz, mieszczącego się przy ul. Zamenhofs 17 w Gdyni Chyloni. W ramach porozumienia partnerskiego, Fundacja Zmian Społecznych „Kreatywni” podpisała umowę, w której TKKF Checz przekazuje nieodpłatnie i na czas nieokreślony teren o pow. 450 m². Funkcjonuje od lutego 2013 roku.

Fizyczna charakterystyka

Co oferuje Ogród Przyjaźni jest miejscem, w którym spotyka się głównie społeczność lokalna. Czasami są to inicjatywy oddolne, gdzie mieszkańcy spotykają się, po to by popracować nad estetyką ogrodu i zarazem spotkać się w sąsiedzkim gronie. W okresie wakacyjnym w Ogrodzie odbywają się także wydarzenia zorganizowane, otwarte w ramach „Czasu Sąsiadów” lub „Kawiarenki Sąsiedzkiej”, tj. koncerty czy pikniki. Miejsce służy także do przeprowadzania różnego rodzaju warsztatów skierowanych zarówno do młodszych, jak i starszych osób, będąc przestrzenią do współpracy międzypokoleniowej. Z racji, że Ogród jest ogrodem społecznym, zdarza się, że mieszkańcy wypożyczają teren po to by spotkać się tam z Sąsiadami i wspólnie spędzić czas. Osoby zaangażowane w utrzymanie Ogrodu zorganizowały w jego obrębie również przestrzeń dla zwierząt (króliki, osioł). W Ogrodzie zainstalowano także gliniany piec do pizzy i chleba, który stanowi dodatkową atrakcję dla mieszkańców. Ogród wciąż jest rozbudowywany.

Dla kogo Ogród Przyjaźni jest ogrodem społecznym, dostępnym dla każdego, choć w szczególności korzystają z niego mieszkańcy osiedla zlokalizowanego przy ulicach Zamenhofs i Opata Hackiego oraz uczestnicy zajęć Centrum Aktywnego Mieszkańca. Nie oznacza to jednak, że Ogród jest zamknięty dla pozostałych mieszkańców – mogą z niego skorzystać inni zainteresowani, po uprzednim ustaleniu warunków korzystania.

Przez kogo prowadzona Fundacja Zmian Społecznych „Kreatywni”

- Warunki dostępu** wstęp bezpłatny, w sezonie letnim w każdy piątek w godzinach 17:00–20:00, w czwartki w godzinach 16:00–20:00 oraz w razie potrzeby, po wcześniejszym ustaleniu warunków korzystania lub podpisaniu odpowiedniego porozumienia; nad warunkami dostępu wciąż trwają dyskusje z mieszkańcami, którzy w dużej mierze tworzą i dbają o to miejsce – z tego powodu zakres dostępności przestrzeni może ulegać zmianie
- Finansowanie** działalność nieformalna finansowana przez sponsorów oraz praca społeczna mieszkańców osiedla
- Rola / funkcja / unikat** Ogród Przyjaźni jest „narzędziem”, które wzmacnia samoorganizację mieszkańców poprzez wspólne inicjatywy zmierzające do pracy nad jego estetyką. Spełnia także funkcję integracyjną – miejsce to sprzyja spotkaniom Sąsiadów i innych mieszkańców, a także w dużej mierze jest efektem ich wspólnej pracy. Z pewnością unikatem jest to, że o Ogród, który jest przekazany w ramach umowy partnerskiej, dbają sami mieszkańcy i to oni inicjują prace nad jego estetyką czy wydarzenia odbywające się w tej przestrzeni. Ogród wpisuje się także w działalność Centrum Aktywnego Mieszkańca, którego celem jest organizowanie społeczności lokalnej w rejonie ulic Zamenhofa i Opata Hackiego oraz budowanie silnej i kreatywnej społeczności lokalnej, przy wspólnym zaangażowaniu koalicjantów reprezentujących różnorodne instytucje.
- Liczba osób korzystających z przestrzeni** średniomiesięcznie około 100 stałych odbiorców; średniorocznie około 5.000 uczestników imprez otwartych
- Strona internetowa / kontakt społecznościowy**
- www.kreatywni.ngo
 - www.facebook.com/kreatywni.ngo

KLUB MŁODZIEŻOWY I SENIORSKI, SKLEPIK CHARYTATYWNY

- Gdzie? Jak duża?** ul. Świętojańska 36/2, Gdynia Śródmieście. Funkcjonuje od czerwca 2012 roku. Uczestnicy mają do dyspozycji przestrzeń o powierzchni około 150 m², które zajmują: trzy duże sale, pomieszczenie biurowe, zaplecze kuchenne i sanitarne. Przy ul. Świętojańskiej 32/12 znajduje się sala rekreacji ruchowej o powierzchni ok. 110 m² wraz z szatnią i zapleczem sanitarnym.
- Fizyczna charakterystyka**
- Co oferuje** dla seniorów – bogata oferta zajęć w postaci: wykładów, lektoratów, zajęć artystycznych oraz ruchowych, rozwijających pasje i zainteresowania oraz kursów komputerowych, a także różne formy aktywności z zakresu rekreacji, turystyki i krajoznawstwa, głównie w postaci wycieczek lub turnusów rehabilitacyjnych; dla dzieci i młodzieży – pomoc w nauce, regularne korepetycje, zajęcia pozalekcyjne i opieka świetlicowa w ramach Klubu Młodzieżowego FLY; Fundacja publikuje i dystrybuje miesięcznik *Gdyński IKS*, zajmuje się promocją i organizacją wolontariatu, a także prowadzi działalność charytatywną w postaci Sklepiku Charytatywnego „Z głębokiej szuflady” – każdy kto posiada przedmioty, które nie są mu już potrzebne, ale mogą jeszcze przydać się innym, może je przekazać nieodpłatnie do sklepiku
- Dla kogo** oferta skierowana do seniorów i osób kończących aktywność zawodową, a także do dzieci i młodzieży pochodzącej z niezamożnych rodzin
- Przez kogo prowadzona** Fundacja FLY
- Warunki dostępu** Biuro Fundacji czynne jest od poniedziałku do piątku w godz. 8.30–19.00. Zajęcia odbywają się pięć dni w tygodniu w oparciu o ustalany comiesięcznie grafik. Obowiązują zapisy. Działalność Fundacji w znacznym stopniu oparta jest na wolontariacie oraz dzięki pozyskiwanym środkom zewnętrznym, dzięki czemu koszt udziału w zajęciach jest dla uczestników symboliczny lub całkowicie nieodpłatny. Sklep charytatywny, działający w podziemnym pasażu kamienicy przy ul. Świętojańskiej 36, otwarty jest od poniedziałku do piątku w godz. 10.00–18.00, a w soboty w godz. 10.00–14.00.

Finansowanie fundusze prywatne, rządowe, samorządowe oraz darowizny, dotacje, granty, a także środki pozyskiwane z działalności Sklepiku Charytatywnego

Rola / funkcja / unikat Fundacja powstała z myślą o osobach zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności o gdyńskich seniorach oraz dzieciach i młodzieży z niezamożnych rodzin. Organizacja różnych form aktywności – w szczególności z zakresu edukacji, kultury i sztuki, sportu, rekreacji, turystyki i krajoznawstwa – ma na celu aktywizację seniorów dla poprawy jakości i poziomu życia oraz wykreowanie pozytywnej, aktywnej i zintegrowanej społeczności osób starszych. Fundacja prowadzi także Sklep Charytatywny, sprzedając przedmioty ofiarowane przez mieszkańców. Uzyskiwany w ten sposób dochód w całości przeznaczony jest na działalność Klubu Młodzieżowego FLY, którego celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych gdyńskiej niezamożnej młodzieży. Fundację wspiera średniorocznie 140 wolontariuszy.

Liczba osób korzystających z przestrzeni w zajęciach dla seniorów uczestniczy średniorocznie ponad 1.600 osób, z oferty Klubu Młodzieżowy FLY korzysta zaś średniorocznie 40 osób

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.fundacja-fly.pl
- www.zglebokiej-szuflady.pl
- www.facebook.com/FundacjaFly

SKLEP SPOŁECZNY „ZA STOŁEM”

Gdzie? Jak duża? Sklep społeczny „Za stołem” o powierzchni 30 m² mieści się przy ul. Lotników 2, w budynku należącym do zasobów gminy. Sklep funkcjonuje od 2017 roku.

Fizyczna charakterystyka

Co oferuje Sklep oferuje żywność (nabiał, wędliny, mięso, owoce, warzywa, produkty sypkie) o krótkim terminie ważności, przekazaną m.in. przez duże sieci handlowe. Osoby odwiedzające sklepik mają możliwość doboru zestawu produktów zgodnie z własnymi potrzebami oraz skorzystania ze wsparcia w postaci poradnictwa. Sklep realizuje również funkcje ułatwiania kontaktów z lokalną siecią oparcia społecznego, w tym z instytucjami pomocy społecznej. Ideą sklepu jest także uświadamianie mieszkańców co do sposobów ograniczających marnowanie żywności. Przestrzeń sklepu jest również miejscem służącym nawiązywaniu relacji, co przyczynia się do łatwiejszej integracji nowych mieszkańców Gdyni (głównie obcokrajowców) ze środowiskiem lokalnym.

Dla kogo dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności dla obcokrajowców, którzy osiedlili się w Gdyni

Przez kogo prowadzona Związek Stowarzyszeń Bank Żywności w Trójmieście przy współpracy z Miastem Gdynia

Warunki dostępu Warunkiem uzyskania wsparcia w formie żywności jest posiadanie skierowania wystawionego przez pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni. W tym celu osoba chcąca skorzystać z pomocy powinna udać się do jednego z czterech dzielnicowych ośrodków pomocy społecznej, zgodnie z miejscem zamieszkania. Ich adresy można znaleźć na stronie internetowej. Obcokrajowcy zgłaszający się bez skierowania, są na miejscu umawiani z pracownikiem socjalnym. Żywność wydawana jest dwa razy w tygodniu.

Finansowanie Artykuły spożywcze, które sklep udostępnia osobom potrzebującym są przekazywane przez duże sieci handlowe. Pozostałe koszty funkcjonowania sklepu społecznego pokrywa Związek Stowarzyszeń Bank Żywności w Trójmieście z uzyskanych dotacji. Lokal, w którym mieści się sklep należy do zasobów miejskich.

Rola / funkcja / unikat Punkt charytatywnej dystrybucji żywności zaaranżowany w formie sklepu. Forma ta umożliwia – w sposób zbliżony do komercyjnych sklepów – indywidualny wybór produktów przy maksymalnym uznaniu podmiotowości i podejścia humanitarnego do osób w kryzysie, korzystających z tej formy wsparcia. Sklep społeczny to jednak nie tylko miejsce wydawania żywności osobom jej potrzebującym. To miejsce, w którym m.in. obcokrajowcy od niedawna mieszkający w Gdyni włączani są w lokalną społeczność i w którym otrzymują wsparcie oraz radę co do tego, jak zaadaptować się w nowych warunkach. Sklep społeczny jest zatem przestrzenią do nawiązywania relacji oraz wzbogacania wiedzy i świadomości w zakresie niemarnowania żywności. Istotna jest zasada, że udzielane wsparcie nie może prowadzić do uzależnienia od pomocy, dlatego od początku działania Sklepu wprowadzono limity w ilości żywności na osobę, które wynoszą 2,5 kg. W 2019 roku planowane jest uruchomienie drugiego Sklepu Społecznego przy ul. Maciejewicza 11.

Liczba osób korzystających z przestrzeni średniomiesięcznie 1.125 osób, średniorocznie 13.500 osób

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.mopsgdynia.pl/nasze-jednostki
- www.bztrojmiasto.pl
- www.facebook.com/bankzywnosciwtrojmiescie

KLUB 1,2,3

- Gdzie? Jak duża?** ul. Warszawska 42, Gdynia Działki Leśne. Funkcjonuje od czerwca 2011 roku. Przestrzeń Klubu to około 70 m², które zajmują: trzy duże sale, pomieszczenie biurowe, zaplecze kuchenne i sanitarne.
- Fizyczna charakterystyka**
- Co oferuje** Wsparcie psychologiczne połączone z aktywizacją społeczną dorosłych osób po kryzysach psychicznych i chorujących psychicznie, a także punkt informacyjny o dostępnych formach wsparcia dla osób doświadczających kryzysów psychicznych i ich rodzin. Klub jest przede wszystkim miejscem spotkań. Uczestnicy mogą czynnie korzystać z zajęć psychoedukacyjnych, moderowanych dyskusji, grupy wsparcia, podczas których omawiane są bieżące lub ważne dla nich tematy. W ofercie Klubu dużą rolę odgrywają też zajęcia warsztatowe, wyjścia uspołeczniające oraz regularnie prowadzona terapia zajęciowa, które dają możliwość zdobycia konkretnych umiejętności, aktywnego wejścia w proces twórczy bądź uczenia się. Poza wszystkimi stałymi elementami oferty Klubu, uczestnicy mają też czas na samorealizację i samoorganizację własnej przestrzeni, czyli rozmowy, słuchanie muzyki albo korzystanie z Internetu.
- Dla kogo** osoby doświadczające kryzysów psychicznych i chorujące psychicznie, niekoniecznie z orzeczoną stopniem niepełnosprawności; punkt informacyjny RADAR dedykowany jest zaś nie tylko osobom chorującym, ale też ich rodzinom i bliskim
- Przez kogo prowadzona** Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdyni
- Warunki dostępu** osoba chcąc skorzystać z oferty Klubu nie ponosi żadnych kosztów w związku z uczestnictwem, nie jest również wymagane orzeczenie lekarskie; jedynym warunkiem dostępu jest odbycie przez osobę zainteresowaną rozmowy z psychologiem, w trakcie której przyszły uczestnik może opowiedzieć o swojej sytuacji życiowej, o tym co go motywuje do korzystania z oferty Klubu oraz jakie ma oczekiwania; Klub jest otwarty pięć dni w tygodniu w godzinach 09.00–18.00 (wtorki, środy i czwartki) lub 11.00–18.00 (poniedziałki i piątki)
- Finansowanie** budżet MOPS Gdynia – budżet miasta Gdyni

Rola / funkcja / unikat Istotny zasób wsparcia instytucjonalnego w Gdyni dla osób po kryzysach lub chorujących psychicznie³. Rolą Klubu jest udzielanie szeroko pojętego wsparcia osobom w kryzysie i chorującym psychicznie poprzez m.in. zajęcia aktywizująco-integrujące oraz spotkania z psychologiem. Uczestnictwo w życiu Klubu jest całkowicie dobrowolne i wynikające z wewnętrznej motywacji. Szczególnie ważnymi i unikatowymi cechami Klubu są brak umów lub kontraktów podpisywanych z uczestnikiem, brak wymagań dotyczących orzeczeń lekarskich oraz fakt, że niezależnie od frekwencji, czy aktywności w oferowanych zajęciach, każdy uczestnik może korzystać z Klubu w ten sam sposób. Oprócz funkcji mającej na celu wsparcie aktywności społecznej i poprawę kondycji psychicznej osób z zaburzeniami psychicznymi, Klub pełni też funkcję tzw. katalizatora zmian. Część uczestników Klubu, korzystających z jego oferty, decyduje się często na podjęcie pracy lub np. skorzystanie z psychoterapii.

Liczba osób korzystających z przestrzeni średniomiesięcznie 25 osób; średniorocznie około 70 osób

Strona internetowa / kontakt społecznościowy • www.klub123gdynia.pl
• www.facebook.com/Klub-123-Gdynia-223806798334492

³ W Gdyni funkcjonują także dwa inne kluby samopomocowe dedykowane osobom z niepełnosprawnościami, tj. Klub Samopomocy przy Zespole Opiekuńczym MOPS Gdynia przy ul. Fredry 3 oraz Klub Samopomocy w Zespole ds. aktywizacji i doradztwa osób niepełnosprawnych MOPS Gdynia przy ul. Chrzanowskiego 14/2. W przeciwieństwie do Klubu 1,2,3, ich oferta dedykowana jest jednak węższej grupie odbiorców (tj. osobom objętym wsparciem Zespołów) a kwalifikacja bardziej sformalizowana.

GDYŃSKIE CENTRUM ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Gdzie? Jak duża? ul. 3 Maja 27/31, Gdynia Śródmieście. Funkcjonuje od 1996 roku. Przestrzeń Centrum to 153 m², które zajmują: trzy sale, pomieszczenie biurowe, zaplecze kuchenne i sanitarne.

Fizyczna charakterystyka

Co oferuje miejsce, w którym każda gdyńska organizacja pozarządowa może uzyskać niezbędne i kompleksowe wsparcie w swojej działalności, w tym specjalistyczne szkolenia i warsztaty, konsultacje (prawne, księgowe i organizacyjne), pomoc w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na prowadzenie działalności statutowej lub planowane projekty; osoby zainteresowane aktywnością w sektorze pozarządowym mogą uzyskać zaś w Centrum wszelkiego rodzaju informacje dotyczące założenia własnej organizacji pozarządowej; Centrum prowadzi także inicjatywy mające na celu promocję działań i integrację środowiska sektora obywatelskiego m.in. poprzez organizację cyklicznego wydarzenia pn. Gdyński Tydzień Pozarządowy oraz zapewnienie organizacjom miejsca do spotkań oraz zachęcanie ich do budowania partnerstw międzysektorowych, sektorowych i biznesowych, a także do wspólnego aplikowania w konkursach grantowych

Dla kogo z oferty i wsparcia Centrum może skorzystać każda gdyńska organizacja pozarządowa lub osoba zainteresowana aktywnością w trzecim sektorze, tj. planująca założenie własnej organizacji pozarządowej lub chętna do zaangażowania się w inicjatywy wolontariackie gdyńskich NGO

Przez kogo prowadzona do 30 czerwca 2015 roku GCOP prowadzone było przez Urząd Miasta Gdyni; od lipca 2015 roku – wychodząc naprzeciw potrzebom III sektora oraz dążąc do pełnej realizacji zasad partnerstwa oraz pomocniczości obowiązujących w mieście w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi – gmina postanowiła przekazać prowadzenie Centrum organizacjom pozarządowym wyłanianym co dwa lata w drodze otwartego konkursu ofert; aktualnie (od 01.07.2017 roku) Centrum kierowane jest przez gdyńskie Stowarzyszenie In Gremio

Warunki dostępu oferta Centrum jest nieodpłatna – z doradztwa można skorzystać w siedzibie GCOP, mailowo lub listownie; w przypadku konsultacji osobistych konieczne jest wcześniejsze zapisanie się na spotkanie; przestrzeń do spotkań, szkoleń i innych działalności statutowych organizacji pozarządowych działających na terenie Gdyni użyczana jest również w sposób nieodpłatny, na podstawie podpisywanej z Centrum umowy o współpracy – przestrzeń udostępniana jest przez pięć dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku w godzinach 09.00–20.00, z możliwością ustalenia stałych terminów dostępności (jednakże nie więcej niż 8h w miesiącu) oraz rezerwacji incydentalnych

Finansowanie budżet miasta Gdyni, wkład finansowy Stowarzyszenia In Gremio

Rola / funkcja / unikat Samorząd Gdyni w 1995 roku – jako pierwszy w Polsce – rozpoczął systemową współpracę z sektorem pozarządowym. Powstałe rok później Centrum stanowiło jeden z elementów kompleksowego wsparcia organizacji pozarządowych w ich bieżącej działalności, ale też szerzej – rozwoju sektora obywatelskiego w Gdyni. Aktualnie, gdyński sektor pozarządowy to ponad 800 organizacji i grup nieformalnych, których członkowie każdego dnia działając na rzecz gdynian, a także regionu, mogą skorzystać z nieodpłatnej i szerokiej oferty wsparcia GCOP. Działalność Centrum oparta jest o treści Wieloletniego Programu Współpracy oraz ściśle powiązana z działalnością Gdyńskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Centrum realizuje funkcje promowania dobrych praktyk działalności trzeciego sektora (konkurs „Srebrnego Śledzia”) oraz funkcję jego integrowania (Gdyńskie Forum Pozarządowe).

Liczba osób korzystających z przestrzeni średniomiesięcznie 1.800 osób

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.gdyniapozarzadowa.pl
- www.facebook.com/gdynia.obywatelska

PROGRAM „SZKOŁA OTWARTA”

Gdzie? Jak duża? Fizyczna charakterystyka

Autorski program gdyńskiego samorządu, realizowany rokrocznie od 1999 roku w kilkunastu gdyńskich szkołach. W semestrze wiosennym 2018/2019 w programie uczestniczyły łącznie 22 szkoły, co w porównaniu do edycji ubiegłych oznacza tendencję wzrostową w liczbie placówek oświatowych biorących rokrocznie aktywny udział w jego realizacji (por. 1999/2000 – 4 szkoły, 2000/2001 – 9; 2001/2002 – 14; 2007/2008 – 15; od 2010 do 2017 roku – 17):

- Szkoła Podstawowa nr 6 przy ul. Cechowej 22, Obłuże;
- Szkoła Podstawowa nr 8 przy ul. Orłowskiej 27/33, Orłowo;
- Szkoła Podstawowa nr 10 przy ul. Morskiej 192, Chylonia;
- Szkoła Podstawowa nr 12 przy ul. Stawnej 4/6, Witomino-Leśniczówka;
- Szkoła Podstawowa nr 16 przy ul. Chabrowej 43, Pustki Cisowskie – Demptowo;
- Szkoła Podstawowa nr 21 przy ul. Jana z Kolna 5, Śródmieście;
- Szkoła Podstawowa nr 23 przy ul. Artura Grottgera 19, Wzgórze św. Maksymiliana;
- Szkoła Podstawowa nr 26 przy ul. Tatrzańskiej 40, Działki Leśne;
- Szkoła Podstawowa nr 29 przy ul. Piotra Ściegiennego 8, Leszczynki;
- Szkoła Podstawowa nr 31 przy ul. Chylońskiej 227, Cisowa;
- Szkoła Podstawowa nr 33 przy ul. Cypriana Godebskiego 8, Oksywie;
- Szkoła Podstawowa nr 34 przy ul. Cyłkowskiego 5, Redłowo;
- Szkoła Podstawowa nr 35 przy ul. Uczniowskiej 1, Witomino-Radiostacja;
- Szkoła Podstawowa nr 37 przy ul. Wiczlińskiej 93, Chwarzno-Wiczlino;
- Szkoła Podstawowa nr 40 przy ul. Rozewskiej 33, Chylonia;
- Szkoła Podstawowa nr 42 przy ul. Leopolda Staffa 10, Karwiny;
- Szkoła Podstawowa nr 43 przy ul. Admirała Kazimierza Porębskiego 21, Pogórze;
- Szkoła Podstawowa nr 47 przy ul. Nagietkowej 73, Dąbrowa;
- Szkoła Podstawowa nr 48 przy ul. Jowisza 60, Chwarzno-Wiczlino;
- Szkoła Podstawowa nr 51 przy ul. Juliusza Słowackiego 53, Kamienna Góra;
- Szkoła Podstawowa nr 52 przy ul. Stefana Okrzei 6, Grabówek;
- Szkoła Podstawowa nr 53 przy ul. Generała Józefa Hallera 9, Redłowo.

Co oferuje zajęcia tematyczne, m.in. sportowe, taneczne, teatralne, terapeutyczne, komputerowe, językowe; oferta zajęć zróżnicowana w zależności od placówki i edycji programu

- Dla kogo** wszyscy mieszkańcy Gdyni (dzieci, młodzież, dorośli), zainteresowani udziałem w zajęciach oferowanych w ramach programu
- Przez kogo prowadzona** w chwili obecnej program „Szkoła Otwarta” realizowany jest w 22 gdyńskich placówkach oświatowych, zlokalizowanych w różnych dzielnicach miasta
- Warunki dostępu** zajęcia realizowane są codziennie w dni powszednie (w niektórych szkołach także w weekendy), najczęściej popołudniami; obowiązują zapisy; część zajęć odbywa się bezpłatnie, część odpłatnie w symbolicznej wysokości, celem zabezpieczenia stopnia frekwencji
- Finansowanie** dotacja z budżetu miasta Gdyni oraz opłaty wnoszone przez uczestników części zajęć
- Rola / funkcja / unikat** Uczą, bawią, integrują. Celem programu jest stworzenie mieszkańcom Gdyni szerokiej oferty aktywnego spędzania czasu wolnego, przy wykorzystaniu bazy lokalowej placówek oświatowych. Idea programu zakłada, że w gdyńskich szkołach po zakończeniu lekcji odbywają się zajęcia, z których korzystać mogą wszyscy mieszkańcy miasta, niezależnie od wieku. Zajęcia są łatwo dostępne, również w znaczeniu dosłownym – odbywają się bowiem w samym centrum osiedli czy dzielnic. Pomimo dofinansowywania zajęć przez miasto, każdy z koordynatorów czuwających nad daną szkołą uczestniczącą w programie, posiada pełną swobodę zarówno jeśli chodzi o ułożenie planu zajęć, jak i dobór osób prowadzących. Oferta programowa jest różnorodna i ulega rokrocznie zmianom, zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności – na bieżąco badane są oczekiwania mieszkańców i na ich podstawie dokonuje się zmian bądź modyfikacji w dostępnej ofercie zajęć. Poprzez Program realizowana jest ważna funkcja, polegająca na wykorzystaniu infrastruktury miejskich instytucji oddolną aktywnością mieszkańców.
- Liczba osób korzystających z przestrzeni** w edycji 2018/2019 udział wzięło 7.900 osób, w tym 5.600 dzieci i młodzieży
- Strona internetowa / kontakt społecznościowy** • www.edukacja.gdynia.pl/szkola_otwarta

STREFA STARTUP GDYNIA

- Gdzie? Jak duża?** Pomorski Park Naukowo-Technologiczny Gdynia, budynek III, al. Zwycięstwa 96/98, Gdynia Redłowo. Funkcjonuje od sierpnia 2013 roku. Na powierzchni ok. 400 m² znajduje się 25 stanowisk pracy do wykorzystania, bezprzewodowy dostęp do Internetu, sprzęt komputerowy, kącik kawowy, przestrzeń do spotkań, w tym pomieszczenie do rozmów poufnych, biblioteczka z branżowymi i biznesowymi książkami, strefa relaksu.
- Fizyczna charakterystyka**
- Co oferuje** wsparcie merytoryczne w postaci warsztatów, konsultacji, doradztwa, prelekcji m.in. z zakresu: budowy i rozwijania biznesu (głównie w obszarze nowoczesnych technologii), ochrony własności intelektualnej, komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych oraz transferu i wdrożenia nowoczesnych technologii, którego celem jest inspirowanie i zwiększanie kompetencji oraz wiedzy z zakresu rozwijania innowacyjnego biznesu; wsparcie w postaci infrastruktury – coworkingu (wspólnej przestrzeni do pracy – 25 kompleksowo wyposażonych stanowisk pracy)
- Dla kogo** początkujący przedsiębiorcy i osoby planujące rozpoczęcie działalności biznesowej, studenci i doktoranci, freelancerzy z branż kreatywnych, ICT, biotechnologii, ochrony środowiska, wzornictwa przemysłowego, automatyki, robotyki oraz multimediiów
- Przez kogo prowadzona** Pomorski Park Naukowo-Technologiczny Gdynia – jednostka organizacyjna miasta
- Warunki dostępu** korzystanie ze Strefy Startup Gdynia jest płatne, na podstawie pakietu w opcji 40h lub 160h; z coworkingu można korzystać 24/7, obsługa coworkingu jest dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 8:00–18:00
- Finansowanie** budżet miasta Gdyni oraz opłaty z tytułu najmu biurka w coworkingu

Rola / funkcja / unikat Strefa Startup Gdynia zapewnia kompleksowe wsparcie osobom mającym pomysł na innowacyjny biznes. Stanowi alternatywę dla wszystkich, którzy z jednej strony nie chcą wynajmować typowej powierzchni biurowej na wyłączność, z drugiej zaś nie lubią pracować w domu i/lub nie mają ku temu warunków. Jednym z kluczowych narzędzi służących wspieraniu przedsiębiorczości na etapie preinkubacji w Strefie jest coworking, czyli wspólna otwarta przestrzeń, w której każdy może wynająć biurko na godziny i pracować nad swoim projektem. Coworking to jednak znacznie więcej niż miejsce pracy. To przede wszystkim społeczność kreatywnych osób, chcących rozwijać swoje pomysły, przestrzeń do spotkań, sprzyjająca wymianie myśli, wspólnemu rozwiązywaniu problemów, rozwijaniu innowacyjnych pomysłów, także przy wykorzystaniu wiedzy i doświadczeń firm z PPNT Gdynia. Strefa Startup to także miejsce organizacji wydarzeń poświęconych innowacyjnej przedsiębiorczości i realizacji programu preinkubacji, który ma na celu zapewnienie kompleksowego wsparcia merytorycznego pomysłów biznesowych i ich rozwoju na różnych etapach – od idei do rozpoczęcia działalności.

Liczba osób korzystających z przestrzeni z oferty merytorycznej Strefy Startup – średniomiesięcznie około 140 osób; średniorocznie ponad 1.700 osób; z coworkingu – średniorocznie około 25 podmiotów

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.ppnt.pl/dzialy-i-projekty/strefa-startup
- www.facebook.com/StrefaStartupGdynia

WWW.SENIORPLUS.GDYNIA.PL

Gdzie? Jak duża? portal internetowy, uruchomiony w styczniu 2014 roku przez Centrum Aktywności Seniora w Gdyni w ramach projektu Senior Plus

Fizyczna charakterystyka

Co oferuje Możliwość opublikowania i odbioru informacji na temat bieżących wydarzeń dedykowanych starszym mieszkańcom Gdyni oraz na temat zainteresowań samych seniorów. Na stronie znajduje się m.in. kalendarz imprez, autorskie utwory literackie, przepisy kulinarne, pomysły na zabawy z wnukami, galerie zdjęć, a także filmy z wykładów Gdynskiego Uniwersytetu III Wieku, dzięki którym można uczestniczyć w zajęciach, nawet będąc poza Gdynią.

Dla kogo portal dedykowany głównie seniorom z terenu Gdyni, jednak zawarte w nim informacje mogą być atrakcyjne także dla innych osób, z terenu całej Polski

Przez kogo prowadzona stronę współtworzą gdyńscy seniorzy, zaś jej administratorem jest Centrum Aktywności Seniora

Warunki dostępu dostęp otwarty i bezpłatny, osoby zainteresowane zamieszczeniem informacji na portalu, mogą to zrobić za pośrednictwem administratora strony; strona jest przyjazna w obsłudze i posiada udogodnienie dla osób niedowidzących poprzez możliwość powiększenia czcionki zamieszczonych tekstów

Finansowanie budżet Centrum Aktywności Seniora – budżet miasta Gdyni

Rola / funkcja / unikat Pierwszy w Polsce, interaktywny portal tworzony dla seniorów i przez seniorów. Z jednej strony jest platformą rozpowszechniania informacji dotyczących aktywności osób starszych i prezentacji tego, co Gdynia ma do zaproponowania i zaoferowania starszym mieszkańcom. Z drugiej strony jest również wizytówką kreatywności samych seniorów, którzy współtworzą portal, dzieląc się swoimi doświadczeniami w różnych obszarach własnej aktywności. Ponadto, publikowane na stronie filmy z wykładów Gdyńskiego Uniwersytetu III Wieku dają szansę stałego dostępu do oferty edukacyjnej, jednocześnie aktywizując osoby starsze poprzez przestrzeń wirtualną. Zawarte na stronie treści mają też za zadanie zachęcić te osoby, które jeszcze nie zdecydowały się skorzystać z różnorodnej gdyńskiej oferty zajęć dla seniorów.

Liczba osób korzystających z przestrzeni portal odwiedza średniomiesięcznie blisko 6.600 osób (oszacowane na podstawie unikalnych ID)

Strona internetowa / kontakt społecznościowy

- www.seniorplus.gdynia.pl
- www.facebook.com/seniorplus2

WWW.GDYNIAWSPIERA.PL

Gdzie? Jak duża? portal internetowy, uruchomiony w lutym 2017 roku z inicjatywy Zespołu Placówek Specjalistycznych im. K. Lisieckiego „Dziadka”

Fizyczna charakterystyka

Co oferuje stale aktualizowana baza, w której każda zainteresowana osoba, szukająca pomocy lub borykająca się z różnego rodzaju problemami życiowymi, może znaleźć informacje o bezpłatnych formach wsparcia oferowanych przez gdyńskie instytucje i organizacje; strona zawiera także wykaz dostępnych w Gdyni miejsc stażowych i wolontariackich; portal oferuje przejrzystą formułę prowadzenia użytkownika do kluczowej informacji za pomocą wybieranych krok po kroku odpowiedzi; podmioty, które współtworzą portal mają do dyspozycji specjalnie zaprojektowany komunikator do wymiany informacji

Dla kogo portal adresowany do osób, które szukają kompleksowej informacji o nieodpłatnych formach wsparcia oferowanych przez gdyńskie instytucje i organizacje oraz do osób, które poszukują aktualnych ofert wolontariackich lub/i programów stażowych; z portalu mogą korzystać także specjaliści, którzy poszukają informacji na temat gdyńskich zasobów i dostępnych form wspierania osób/rodzin we wszystkich obszarach deficytowych

Przez kogo prowadzona portal współtworzy aktualnie 106 podmiotów (instytucji, organizacji) oferujących mieszkańcom Gdyni bezpłatne formy wsparcia; administratorem strony jest Zespół Placówek Specjalistycznych im. K. Lisieckiego „Dziadka”

Warunki dostępu dostęp otwarty dla wszystkich zainteresowanych osób, nie wymaga logowania czy rejestracji; instytucje i organizacje zainteresowane zamieszczeniem informacji na portalu mogą to zrobić za pośrednictwem administratora strony lub samodzielnie, na podstawie przyznanych przez administratora uprawnień

Finansowanie budżet Zespołu Placówek Specjalistycznych im. K. Lisieckiego „Dziadka” – budżet miasta Gdyni

Rola / funkcja / unikat Miejsce, gdzie wiedza spotyka się z potrzebami. Innowacyjny portal, który jest narzędziem siecującym gdyńskie instytucje i organizacje, skupiając w jednym miejscu informacje o dostępnej ofercie wsparcia oraz ułatwiającym dostęp do zasobów informacyjnych w kluczowych aspektach życia społecznego i problematyki społecznej. Portal powstał przede wszystkim po to, aby osoba szukająca pomocy mogła w prosty sposób – po kilku kliknięciach – dotrzeć do konkretnej oferty wsparcia odpowiadającej jej potrzebom. W tym celu uruchomiono proces odpowiedniego zdefiniowania wyglądu i funkcjonalności strony. Na portalu znajduje się sześć głównych obszarów tematycznych, m.in. takich jak: „kłopoty z uzależnieniem i nadużywaniem”, „złe samopoczucie i kryzysy psychiczne”, „choroba, niepełnosprawność, trudności w rozwoju dzieci”, czy „trudności rodzinne, szkolne i konflikty z bliskimi oraz rówieśnikami”. Każdy z nich zawiera kilka podkategorii, a następnie kolejne – aż do precyzyjnie określonej sytuacji kryzysowej i szczegółowych danych o miejscu, w którym można uzyskać specjalistyczną pomoc. Baza jest na bieżąco aktualizowana i nie jest zamknięta. Swoją ofertę do portalu może bowiem dopisać każdy podmiot, udzielający mieszkańcom Gdyni nieodpłatnej pomocy. Strona skierowana jest także do tych, którzy chcieliby świadczyć wsparcie na rzecz gdynian w ramach wolontariatu lub programu stażowego. Z myślą o osobach, które preferują kontakt osobisty lub nie posiadają dostępu do Internetu, planowane jest także uruchomienie punktu Gdynia Wspiera w formie stacjonarnej, nie wirtualnej – w nowej siedzibie Wydziału Polityki Rodzinnej, przy ul. Świętojańskiej 1.

Liczba osób korzystających z przestrzeni portal odwiedza średniomiesięcznie blisko 7.000 osób (oszacowane na podstawie unikalnych ID)

Strona internetowa / kontakt społecznościowy · www.gdyniawspiera.pl
· www.facebook.com/gdyniawspiera

SKWER SUE RYDER / PLANOWANY PARK CENTRALNY

Gdzie? Jak duża? Fizyczna charakterystyka

okolice ulic Partyzantów, Legionów i Alei Marszałka Piłsudskiego. Głównym obiektem skweru jest skatepark – jeden z największych tego typu obiektów w Polsce. Liczy 1500 m² idealnie gładkiej nawierzchni. Został on wkomponowany w istniejącą rzeźbę terenu. Wokół skateparku funkcjonuje infrastruktura przyjazna piknikowaniu. Docelowo skwer Sue Ryder stanie się częścią Parku Centralnego zajmującego przestrzeń 3 hektarów, zlokalizowanych pomiędzy al. Marszałka Piłsudskiego, ul. Świętojańską i Tetmajera.

Co oferuje

Obiekt dysponuje wszystkimi elementami, niezbędnymi do nauki i doskonalenia jazdy na rowerach BMX-ach, deskorolkach i rolkach, w tym bowl z trzema misami, czyli systemem połączonych ramp, który pozwala na skoki i przejazdy oraz część dla deskorolkarzy specjalizujących się w jeżdżeniu po murkach i poręczach oraz w skakaniu po schodach. Po ukończeniu trzech etapów budowy Parku Centralnego zaplanowanych na 2020 rok, do dyspozycji gdynian będzie miejsce do wypoczynku oraz działań integrujących osoby starsze: tor do gry w bule, stoliki do gry w szachy, siedziska wtopione w skarpę oraz kliny zieleni. Ławki ustawione wzdłuż ścieżek i zacieniona zielenią altanka (tzw. ciennik), w której będzie można usiąść. Nasadzenia drzew oraz krzewów będą zacieniały miejsca, w których ustawione zostaną urządzenia sportowe dla osób starszych. W centralnej części zaprojektowano Ogród Zmysłów, czyli strefę doświadczeń sensorycznych. Zróżnicowane grupy roślin, dzięki wprowadzeniu gamy barw, bukietu zapachów oraz dźwięku przy ścieżkach spacerowych pozwoli na doświadczanie dotyku, smaku oraz zapachu. W przestrzeni parku pojawią się trawniki do piknikowania czy aktywnego i kreatywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu. Zostanie także wykonany wybieg dla psów z urządzeniami treningowymi, ścieżki dla biegaczy i rolkarzy, punkty gastronomiczne, zbiornik wodny wraz z fontannami, który w okresie zimowym pełnić będzie funkcję ogólnodostępnego lodowiska. Ważną część projektu stanowić będzie parking podziemny na 270 samochodów. Park zostanie oświetlony i będzie monitorowany, by można było z niego korzystać także po zmroku.

Dla kogo

dla wszystkich gdynian oraz osób odwiedzających miasto

Przez kogo prowadzona skatepark na terenie Skweru Sue Ryder prowadzony przez Fundację Skatepark Gdynia, planowany Park Centralny – Gmina Miasta Gdyni

Warunki dostępu teren Skweru Sue Ryder jest nieogrodzony a dostęp do niego Nielimitowany

Finansowanie budżet miasta Gdyni

Rola / funkcja / unikat Skwer jest zaprojektowany jako miejsce sprzyjające integracji i nawiązywaniu relacji między ludźmi. Koncepcja przestrzenna skateparku – ułożone blisko siebie pagórki – pozwala na odpoczynek w zielonej przestrzeni, a także dzięki swojemu ukształtowaniu pobudza do wszelkiego rodzaju aktywności, stanowiąc jednocześnie ciekawą przestrzeń nieformę. Nowy wielkomiejski park stanie się miejscem odpoczynku dla całych rodzin, w tym również miłośników aktywniejszych form spędzania wolnego czasu. Będzie to również miejsce spędzania czasu w ciszy i spotkań z rodziną i znajomymi. Temu wszystkiemu będzie towarzyszyć starannie zaaranżowana zieleń. Założeniem jest stworzenie miejsca atrakcyjnego krajobrazowo oraz funkcjonalnie dla wszystkich grup wiekowych.

Liczba osób korzystających z przestrzeni ze skateparku korzysta do kilkudziesięciu osób w skali miesiąca

Strona internetowa / kontakt społecznościowy · www.abiskatepark.pl
· www.facebook.com/pages/category/Park/Fundacja-Skatepark-Gdynia-563788140312188

MIEJSKIE PRZESTRZENIE PUBLICZNE PRZYJMUJĄCE ROLĘ OTWARTYCH PRZESTRZENI SPOŁECZNYCH

Trawniki przy InfoBox i Gdyńskim Centrum Filmowym oraz plac Grunwaldzki

Są to otwarte przestrzenie miejskie z zaprojektowaną zielenią i małą architekturą, zlokalizowane w centrum miasta w sąsiedztwie dwóch miejskich obiektów – InfoBoxu i Gdyńskiego Centrum Filmowego. Miejsca te pełnią m.in. funkcje kulturalne oraz rekreacyjno-integracyjne. Są otwartą przestrzenią w samym centrum miasta, pozwalającą na organizację szeregu wydarzeń o charakterze kulturalno-edukacyjnym (koncerty plenerowe, występy artystyczne, pikniki literackie, warsztaty tematyczne, zajęcia sportowe). Zachęcającą także do wypoczynku, spotkań z przyjaciółmi czy zabaw z dziećmi. W okresie letnim zapewniają również ogólnodostępne leżaki dla mieszkańców i turystów. Warto zaznaczyć, iż oba miejsca wiążą się z procesem rewitalizacji i nowego zagospodarowywania przestrzeni. InfoBox i towarzysząca mu infrastruktura wypełniła lukę architektoniczną w samym centrum miasta, przy jednym z głównych skrzyżowań Gdyni. Przestrzeń Gdyńskiego Centrum Filmowego jest zaś częścią zrealizowanego projektu nowego centrum Gdyni. W 2015 roku, zlokalizowany pomiędzy Gdyńskim Centrum Filmowym a Teatrem Muzycznym, plac Grunwaldzki zyskał nowe oblicze. Miejsce kostki brukowej, którym pokryta była powierzchnia placu, zajęł zielony skwer z leżakami i ławkami, stając się miejscem przyjaznym dla osób spacerujących i odpoczywających. Wyremontowano także znajdującą się tu muszlę koncertową, wokół której w sezonie wiosenno-letnim organizowane są najróżniejsze wydarzenia w formule open stage. Pod placem powstał duży parking podziemny. Prosto z placu można również nieodpłatnie wjechać kolejką szynową na najwyższy punkt Kamiennej Góry.

Park na Kamiennej Górze

Zlokalizowany w jednej z gdyńskich dzielnic Park im. Marii i Lecha Kaczyńskich w Gdyni to przede wszystkim miejsce spacerów i relaksu. W jego obrębie znajdują się m.in.: taras z widokiem na Zatokę Gdańską i gdyńską marinę, kolej linowo-terenowa oraz 25-metrowy metalowy krzyż, wykonany przez Stocznnię Remontową Nauta, który jest oświetlony w nocy, stanowiąc punkt orientacyjny dla wracających z morza żeglarzy. W 2018 roku rozpoczęto tu prace rewitalizacyjne, dzięki którym część parku przy krzyżu i punkcie widokowym zyskuje nowe oblicze. Winda, która ułatwi dostęp do środkowego tarasu parku, zwłaszcza dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, a także zadana scena z widownią i zapleczem dla artystów, podwyższająca standard organizowanych tu koncertów plenerowych – to tylko niektóre z realizowanych prac. Przebudowie i odnowieniu ulegnie plac, na którym stoi krzyż. Na tarasie zostaną wybudowane ścieżki spacerowe. W całym parku pojawiają się ławki dostosowane do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami. Scena wraz z widownią zostanie otoczona zielenią. Zgodnie ze zgłoszonymi potrzebami mieszkańców, pozostaną trawniki, które w założeniu mają być miejscem do piknikowania i spotkań na świeżym powietrzu, zwiększając funkcje rekreacyjno-integracyjne przestrzeni.

Zespół dworsko-parkowy w Kolibkach Jeden z nielicznych zachowanych na terenie Gdyni zespołów dworskich, z bogatą historią, zlokalizowany przy al. Zwycięstwa 291 w gdyńskiej dzielnicy Orłowo. W chwili obecnej przestrzeń wykorzystywana na różnego rodzaju aktywności, w tym m.in. organizację cyklicznych imprez rekreacyjno-plenerowych, w tym kulturalnych (Globaltica Festival – Festiwal Kultur Świata), sportowych (Runmageddon Gdynia) i innych (m.in. Dary Ziemi, targi zdrowej żywności, kiermasze ogrodnicze, wystawy psów rasowych). Kolibki to także otwarta dla wszystkich mieszkańców przestrzeń do spędzenia czasu wolnego na świeżym powietrzu. Zaledwie kilkadziesiąt metrów na północ od Zespołu znajduje się Zatoka Gdańska, do której można dojść wytyczonymi ścieżkami Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, czy też plaża i wybieg dla psów. Niecały kilometr na południe od Zespołu, na obszarze leśnym otuliny Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, zlokalizowana jest zaś 50-metrowa wieża widokowa. Od kwietnia do października można nieodpłatnie wejść na położony na wysokości 28 metrów taras widokowy, z którego rozciąga się widok na Trójmiejski Park Krajobrazowy oraz Zatokę Gdańską.

Plaża W Gdyni istnieją cztery plaże miejskie: Śródmieście, Redłowo, Orłowo i Babie Doły. Wszystkie one zapewniają mieszkańcom oraz turystom funkcje rekreacyjne i usługowe. Kąpieliska są strzeżone w okresie wakacyjnym oraz – w zależności od lokalizacji – zapewniony jest dostęp do siłowni napowietrznych, tras i ścieżek rowerowych, boisk do siatkówki plażowej, pubów, kafejek, restauracji i punktów gastronomicznych. Na plaży w Śródmieściu znajduje się ogólnodostępny plac zabaw dla najmłodszych, przystosowany także do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami. Plaże wykorzystywane są również jako przestrzeń do realizacji zorganizowanych wydarzeń i imprez plenerowych (Cudawianki, Iron Man Gdynia, Gdynia Aerobaltic, Volvo Gdynia Saling Days i wielu innych).

Bulwar Nadmorski / Bulwar Oksywski Bulwar Nadmorski im. Feliksa Nowowiejskiego zlokalizowany jest w centrum Gdyni i rozciąga się na długości ponad 1,5 km. Drugi gdyński bulwar – o długości 1,7 km – zlokalizowany jest w dzielnicy Oksywie. Pomimo że oba bulwary pełnią w pierwszej kolejności funkcję falochronu zabezpieczającego brzeg przed działaniem sztormów, to w praktyce spełniają również funkcje rekreacyjne. W szczególności Bulwar Oksywski nie miał być w założeniu traktem spacerowym, a tylko utwardzonym brzegiem morskim z drogą techniczną. Popularność jaką miejsce cieszy się wśród mieszkańców, powoduje że planowane są tu dalsze inwestycje (m.in. rozbudowa małej architektury czy zapewnienie alternatywnego dla schodów przejścia), zwiększające atrakcyjność i dostępność przestrzeni dla osób ją odwiedzających. Promenada dla spacerujących, mała architektura, siłownia napowietrzna, ścieżka rowerowa i dla biegaczy przyciąga z kolei na Bulwar Nadmorski rzeszę osób chętnych do spędzenia czasu na świeżym powietrzu, niezależnie od pory roku.

Miejsca rekreacyjno- -piknikowe

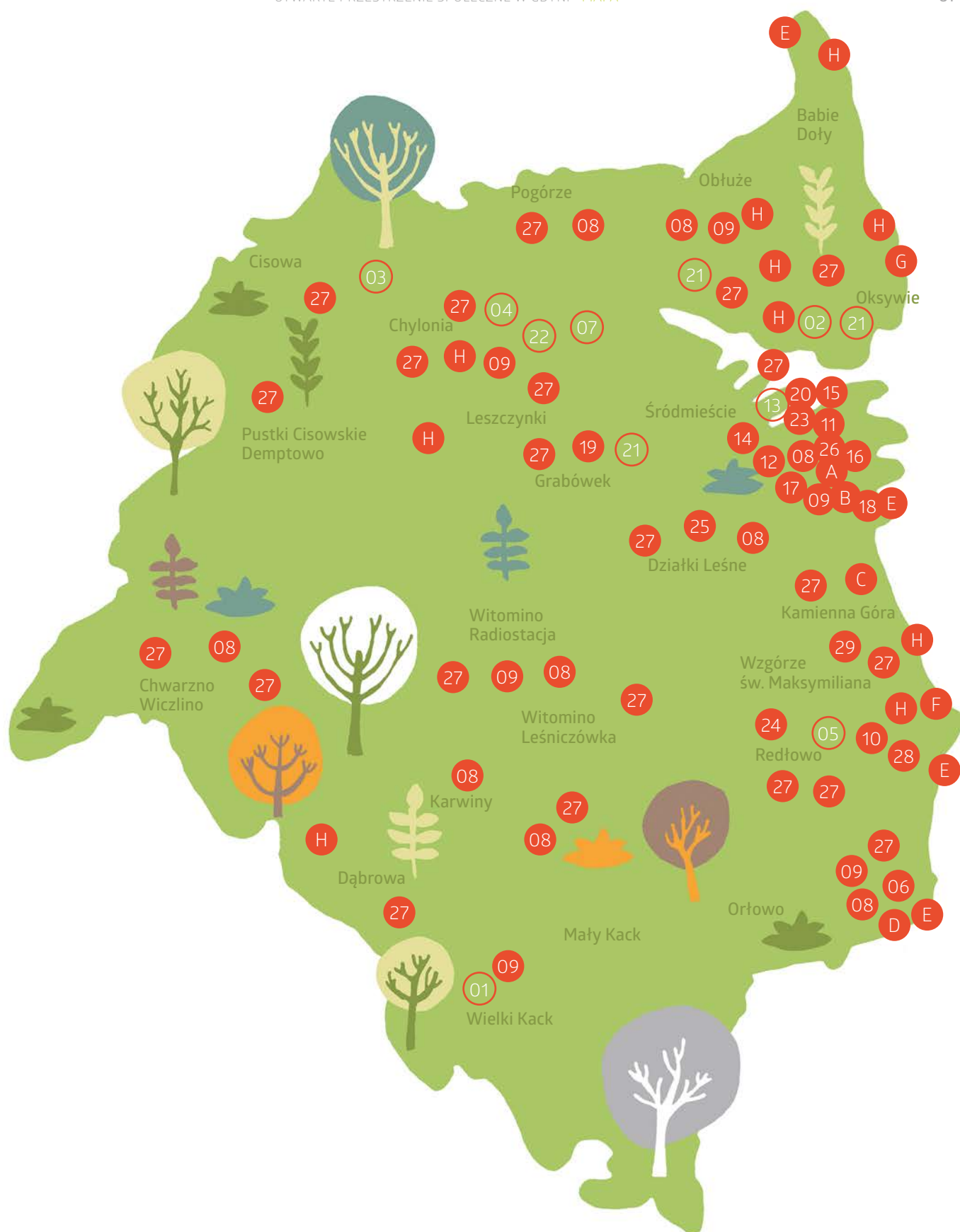
Miejski projekt sieci miejsc piknikowych w ramach programu Gdynia piknikowa. W zamysle, służą one jako miejsca, gdzie można posiedzieć w towarzystwie znajomych, zorganizować piknik, odpocząć w trakcie spaceru czy – przede wszystkim – bezpiecznie i legalnie rozpaść grilla lub ognisko. Procedura w tym ostatnim aspekcie została w 2015 roku mocno uproszczona przez władze miasta – zamiast wymogów formalnych oraz uzyskania zgody urzędników, którą wcześniej mogli otrzymać jedynie członkowie stowarzyszeń, fundacji i organizacji pożytku publicznego, obecnie z możliwości rozpalania grilla lub ogniska w wyznaczonych miejscach, mogą skorzystać nieodpłatnie wszyscy mieszkańcy Gdyni, na podstawie regulaminu, a zgoda urzędników nie jest wymagana. Program Gdynia piknikowa obejmuje obecnie 11 tego typu miejsc, zlokalizowanych w różnych dzielnicach Gdyni, a znaczna część z nich została wskazana przez samych mieszkańców w trakcie miejskich konsultacji społecznych. Lista miejsc nie jest zamknięta – sukcesywnie będą tworzone kolejne.

1. Gdynia dysponuje całą paletą otwartych przestrzeni społecznych z punktu widzenia podmiotów je inicjujących i animujących. Gdyńskie otwarte przestrzenie są inicjowane i animowane przez: miasto (np. sieć Centrów Sąsiedzkich Przystań, Urban-Lab, Wymiennikownia), organizacje pozarządowe (np. tuBaza, Teatr Gdynia Główna, GCOP, Halo Kultura), czy też samą społeczność lokalną (np. Ogród Przyjaźni, ogrody społeczne).
2. Idea otwartych przestrzeni społecznych możliwa jest do realizacji na szerokiej rozpiętości nakładów – od niewielkich, bazujących na recyklingu lub inicjatywach oddolnych (ogrody społeczne, Kawiarenka Sąsiedzka), skończywszy na przestrzeniach budujących całościowy wizerunek miasta i wymagających dużych nakładów (InfoBox, Muzeum Emigracji, Muzeum Miasta Gdyni, Gdyńskie Centrum Filmowe).
3. Otwarte przestrzenie społeczne mogą mieć charakter z założenia tymczasowy (np. InfoBox), co ma bardzo ważne znaczenie w przypadku rozpoczynania dialogu ze społecznością lokalną i konieczności odpowiedzialnego kształtowania tego dialogu. Odzyskiwanie przestrzeni nieużytkowanych, zdegradowanych może być ujmowane w kilkuetapowy proces, w którym docelowe zagospodarowanie przestrzeni, poprzedzane jest jej przekazaniem do wykorzystania przez ludzi, w sposób otwarty (np. ogrody społeczne, tuBaza, InfoBox).
4. Ulokowanie otwartych przestrzeni społecznych w Gdyni – często w atrakcyjnych miejscach miasta i stanowiących zazwyczaj jego własność – wskazuje na zamierzoną i celową politykę zachowywania od zysków komercyjnych części miasta i wykorzystywania przestrzeni do celów społecznych (Teatr Gdynia Główna, tuBaza, Muzeum Emigracji). O polityce urbanizacji miasta świadczy również projektowanie uniwersalne w przestrzeni publicznej, w oparciu o Karty Standardów Dostępności, określających wytyczne do projektowania i zagospodarowywania przestrzeni publicznych w obrębie miasta Gdyni w celu wdrożenia rozwiązań przyjaznych wszystkim użytkownikom przestrzeni o zróżnicowanych ograniczeniach w mobilności i percepcji.
5. Otwarte przestrzenie społeczne są doskonałym narzędziem wielu metod i procesów prowadzonych w warstwie poprawy jakości życia. Sądzić należy, iż każda rewitalizacja, aby była skuteczna, powinna brać pod uwagę OPS jako narzędzie. Tak samo powinna je wykorzystywać każda instytucja odpowiedzialna za poprawę jakości życia w wymiarze społecznym.

6. Otwarte przestrzenie społeczne są nieodłącznym elementem wspierającym ideę i rozwój społeczeństwa obywatelskiego, świadomego własnej tożsamości i mającego realny wpływ na kształtowanie się miasta.
7. Otwarte przestrzenie społeczne powinny być poważnie brane pod uwagę w budowaniu planów reintegracji kulturowej i społecznej emigrantów, osób przybywających z innych miast i kręgów kulturowych oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
8. Analiza wskazuje, że bardzo unikalna cecha, niepowtarzalność miejsca stawia jednocześnie pytanie o możliwość skalowania tego procesu w innych miejscach i przestrzeniach. W takim wypadku skalowanie, rozumiane jako poszerzanie zakresu innowacji, może odbywać się tylko co do zwiększania liczby ofert i adresatów w danej przestrzeni społecznej.
9. Otwarte przestrzenie społeczne – jako idea – jest zagadnieniem wielowymiarowym i w swej istocie bardzo delikatnym – każde przesterowanie z animacją, dominacją, niedopilnowaniem, zaniedbaniem, brakiem świadomości czym jest OPS, może spowodować zawirowania i implikować szereg negatywnych skutków.
10. Pytaniem bez odpowiedzi pozostaje to, na ile aktualna liczba inicjowanych i animowanych otwartych przestrzeni społecznych w Gdyni stanowi znaczący impakt w mieście liczącym blisko 250 tys. mieszkańców? Czy stan obecny jest stanem minimum, optimum, maksimum?
11. Wartościowym byłoby przeprowadzenie całościowej i usystematyzowanej ewaluacji funkcjonowania otwartych przestrzeni społecznych w Gdyni. Pomogłoby to we wskazaniu i dokonaniu całościowej oceny skutków, jakie wiążą się z funkcjonowaniem OPS w Gdyni, także w kontekście ewentualnych skutków negatywnych. Wyniki tego typu ewaluacji mogłyby również posłużyć do wskazania najskuteczniejszych strategii miasta we wspieraniu powstawania otwartych przestrzeni społecznych.
12. Warto byłoby zaplanować i wdrożyć proces interaktywnego aktualizowania i uzupełniania katalogu otwartych przestrzeni społecznych w Gdyni wykorzystując szeroko dostępne kanały informacyjne oraz organizując stały zespół redakcyjny, który odpowiadałby za ujednolicanie form opisu i katalogowania informacji.

- 01 Przystań Lipowa 15
 - 02 Przystań Śmidowicza 49
 - 03 Przystań Chylońska 237
 - 04 Przystań Opata Hackiego 33
 - 05 UrbanLab
 - 06 tuBAZA
 - 07 Wymiennikownia – Młodzieżowe Centrum Innowacji Społecznych i Designu
 - 08 Klub rodzica
 - 09 miejski klub seniora
 - 10 Biblioteka z Pasją
 - 11 Biblioteka Śródmieście
 - 12 Gdynia InfoBox Obserwatorium Zmian
 - 13 Miejskie Hale Targowe / Halo Kultura
 - 14 Konsulat Kultury
 - 15 Muzeum Emigracji w Gdyni
 - 16 Gdynskie Centrum Filmowe
 - 17 Teatr Gdynia Główna
 - 18 Muzeum Miasta Gdyni
 - 19 Młodzieżowy Dom Kultury w Gdyni
 - 20 Polska YMCA – Ognisko w Gdyni
 - 21 ogród społeczny
 - 22 Ogród Przyjaźni – Ogród Społeczny – Przestrzeń Sąsiedzka
 - 23 klub młodzieżowy i seniorski, sklepik charytatywny
 - 24 Sklep społeczny *Za stołem*
 - 25 Klub 1,2,3
 - 26 Gdynskie Centrum Organizacji Pozarządowych
 - 27 szkoła uczestnicząca w programie *Szkoła Otwarta*
 - 28 Strefa Startup Gdynia
 - 29 Skwer Sue Ryder / planowany Park Centralny
 - A Trawniki przy InfoBox i Gdynskim Centrum Filmowym
 - B plac Grunwaldzki
 - C Park na Kamiennej Górze
 - D Zespół dworsko-parkowy w Kolibkach
 - E plaża miejska
 - F Bulwar Nadmorski
 - G Bulwar Oksywski
 - H miejsce rekreacyjno-piknikowe
- oznaczenie ilustrujące modelowe formy otwartych przestrzeni społecznych

Wykorzystywanie w części lub całości materiałów zawartych w tym opracowaniu możliwe jest jedynie na prawach cytatu, zgodnie z ustawą o prawie autorskim i prawach pokrewnych z 1994r. Właścicielem autorskich praw majątkowych do publikacji jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdyni.

Wydawca: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdyni

Raport opracował zespół w składzie: Jarosław Józefczyk, Magdalena Gajewska, Monika Rudnik, Adam Miller

Projekt graficzny i ilustracje: Joanna Kurowska

Druk i oprawa: Izabela Rosinka

wydanie drugie

czerwiec 2019